

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОУ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 253. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ГРУДНЯ 1976. ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 23, 1976 No. 253. VOL. LXXXIII.

ІНТЕРВЕНЦІЯ СКВУ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ МАЄ ШИРОКИЙ МІЖНАРОДНИЙ ВІДГОМІН

Об'єднані Нації, Нью-Йорк. — Як свого часу інформовано ("Свобода", 26-го листопада 1976), делегація Світового Конгресу Вільних Українців протягом двох днів, 23-го і 24-го листопада, відвідала тут Головну Квартиру Об'єднаних Націй та перадала генеральному секретареві ОН Куртоту Вальдгайма петицію цієї світової надбудови українських поселень у вільному світі в обороні Церкви і віри та політичних в'язнів в окупованій Україні. Делегацію очолював Володимир Максим Германюк, Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді, і в її складі ще входили: Владислав Марко Гундяк, Архiepіскоп Української Православної Церкви в ЗСА, Владислав Ізидор Борейський, Екзарх Торонто-онської єпархії УКЦеркви, о. протопревітер д-р С. В. Савчук, репрезентант Української Греко-Православної Церкви в Канаді, пастор Йосиф Івасків, голова Об'єднання Українських Батистів Східної Канади, пастор Володимир Домашович, генеральний секретар Всеукраїнського Євангелістсько-Батистського Братства, та віцепрезидент СКВУ Йосип Лісигір. Передавши свою петицію в обороні Церкви і віри та політичних в'язнів в Україні для генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма, делегація СКВУ відвідала також місця поодиноких країн при ОН та перадала копії документів і особисто з'ясувала справу без-

пощадного нехтування людських прав окупаційним комуністсько-московським режимом в Україні.

Одержані тепер з Об'єднаних Націй документи виявляють, що інтервенція місії СКВУ так мала міжнародний відгомін. Ряд інформацій і тверджень в меморіалі СКВУ включили у своє звітне повідомлення (рапорт) Економічна і Соціальна Рада ООН про скерований до генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма лист постійного представника Чиле в ООН, посла Ізабеллі Діаса, про охорону людських прав в Чиле, у відповідь на советський циркуляр про їх порушення в тій країні. Ствердивши звільнення політичних в'язнів в Чиле, в документі ставиться рівночасно ряд запитів на адресу Советського Союзу, в цьому 4-й запит, який звучить: "Чи він (Советський Союз) готовий звільнити священників та достойників різних віровизнань, що є ув'язнені; повернути до батьківських місць дітей, сепарованих від їх батьків з релігійних мотивів; та припинити переслідування за релігію, згідно з домаганнями, переданими генеральному секретареві ООН Світовим Конгресом Вільних Українців в імені українських вірних".

Як зазначено, це повідомлення Економічної і Соціальної Ради ООН було передано як офіційний документ представництвам усіх держав — членів ООН.

ВСЯ КОЛЯДА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ НА ОПІКУ НАД ПЕРЕСЛІДУваними І ВИСЕЛЕНИМИ УКРАЇНЦЯМИ

Перед Українською Суспільною Службою у вільному світі велике завдання: розгорнути опіку над переслідуваними і виселеними українцями.

Офіційна політика російсько-большевицького режиму посилює в Україні терор, у висліді якого у тюрмах і на засланні каравотися найкращі сини українського народу, які відважилися стати в обороні української мови й культури, що їм загрожує повне знищення від послідовної русифікації. Теж у вільному світі є вже одиниці чи цілі родини, що були виселені, чи змогли визволитися від переслідувань терористичного режиму. В Канаді маємо понад сто справ, що вимагають заступництва перед урядом, інтервенції і допомоги. Чекають нашої допомоги справи виселенців у переселених осередках в Європі. Мусимо сподіватися, що таких справ у близькому майбутньому буде більше.

Досвід говорить, що акція допомоги мусить бути заздалегідь запланована. Всі ми пам'ятаємо, як організована акція допомоги американських і канадських українців дала допомогу жертвам останнього воєнного лихоліття. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет і Комітет Допомоги Українцям Канади стали спільно на захист українців-скалітих в Європі й у висліді цієї спільної допомогової акції вдалось врятувати кілька сотень тисяч українських скалітих і переселити їх до заокеанських країн.

Перед Українською Суспільною Службою знову відповідальне завдання: організувати опіку над переслідуваними і виселеними українцями. Для виконання цього завдання треба загальної, спільної запланованої акції.

В листопаді цього року відбулась у Торонті нарада представників двох установ Української Суспільної Служби, а саме: Злученого Українського Американського Допомогового Комітету і Суспільної Служби Українців Канади у приватності репрезентанта Президії Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців, і на ній постановлено:

1. Для переведення невідкладної акції опіки і заступництва над переслідуваними і виселеними українцями, включно з переселенням і поселенням їх у заокеанських країнах — налагодити негайно тісну співпрацю Злученого Українського Американського Допомогового Комітету з Суспільною Службою Українців Канади, разом з новоствореною Канадською Українською Іміграційною Службою, для спільної діяльності в переведенні невідкладної допомоги і заступництва.

2. Для фінансування невідкладної акції опіки і заступництва над переслідуваними українцями, включно з переселенням і поселенням їх в заокеанських країнах, обидві установи Української Суспільної Служби, а саме: Злучений Український Американський Допомоговий Комітет і Суспільна Служба Українців Канади, включно з новоствореною Канадською Українською Іміграційною Службою, організують спільно під протекторатом Світового Конгресу Вільних Українців і Світової Ради Української Суспільної Служби та під протекторатом Українського Конгресового Комітету у ЗСА і Комітету Українців Канади в Канаді — *різдвяну збірку*. Всі фонди, зібрані в цій різдвяній збірці, призначені повністю на акцію опіки і заступництва над переслідуваними і виселеними українцями.

Всю заплановану акцію опіки і заступництва можна перевести успішно тільки при повній підтримці і співпраці всієї української громади.

Звертаємося з гарячим закликом до всіх українців на всьому континенті Північної Америки:
У ЦЕЙ СВЯТОЧНИЙ ЧАС РІЗДВА ХРИСТОВОГО ЗЛОЖІТЬ СВІЙ ДАТОК-КОЛЯДУ НА ФОНД ОПІКИ НАД ПЕРЕСЛІДУваними І ВИСЕЛЕНИМИ УКРАЇНЦЯМИ!

Пожертви просимо слати на адресу:

в ЗСА:
United Ukrainian American Relief Committee
1323 W. Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141
Telephone: GL 5-3774

в Канаді:
Ukrainian Canadian Social Services of Canada
2445-A Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P7
Telephone: 763-4982

Пожертви можна відрахувати від податку.
Бажаємо всім українцям доброї волі Нового Року
Різдва Христового і Щасливого Нового Року

У грудні 1976

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет
Суспільна Служба Українців Канади,
Канадська Українська Іміграційна Служба

В Україні заставляють вивчати біографію Брежньєва

Київська "Молодь України" інформувала в числі з 11-го грудня ц. р., що видавництво політичної літератури випустило "масовим тиражем" біографічний нарис п. з. "Леонід Ілліч Брежньєв", який маво поширюється в Україні.

У книзі розкривається "багаторічна діяльність генерального секретаря ЦК КПСР Л. І. Брежньєва, весь життєвий шлях якого є прикладом безза-

вітного служіння соціалістичній Батьківщині, справі миру і комунізму". Побіч життєпису, у книзі поміщено перелік політичної діяльності советського ватажка. Бо, мовляв, "ім'я товариша Л. І. Брежньєва для комуністів, для сотень-мільйонів людей усіх континентів стало уособленням ленінської принципності, послідовного інтернаціоналізму, самовідданої боротьби за мир і соціальний прогрес".

ПРОПУЩЕНО АВТОРА

У вчорашньому виданні "Свободи" на 2-й сторінці була надрукована авторська стаття: "Рік етнічності". На жаль, при оформлюванні сторінки ім'я автора помилково пропущено. Статтю написав д-р Василь Тершаков, співредактор "Свободи".

ВАСИЛЬ ФЕДОРЕНКО, ГОЛОДУЄ ПОНАД ОДИН РІК, СЕРГІЄНКО ВМИРАЄ В ТЮРМІ

Нью-Йорк. — Комітет оборони советських політичних в'язнів інформує: Голодівка українського політичного в'язня Василя Федоренка, яка почалася 10 грудня 1975 р., продовжується. Остання вістка з Володимирської тюрми, датована 16 грудня ц. р. с., що Федоренко намірений продовжувати голодівку, вимагаючи перевірки його виroku та звільнення з огляду на те, що його незаконно ув'язнено. Голодівка Василя Федоренка є одна із найдовштривалих голодівок у советській тюрмі.

Василь Федоренко народився 1928 р. на Чернігівщині. Мав початкову освіту. Перший раз був засуджений за статтею 58-8 КК РСФСР і ув'язнений у Володимирській тюрмі. На знак протесту проти незаконного засуду, Федоренко проголосив голодівку і голодував 282 дні. Його перевезли до Мордовії. Звільнений 1966 року. Другий раз арештований 1967 р. і звільнений восени 1972 р. Працював у Херсоні слюсарем.

2 квітня 1974 р. і 12 травня 1974 р. Федоренко писав заяви до Президії Верховної Ради СРСР і Міністерства з о. в інших справах про відмову від советського громадянства і прохання про дозвіл на виїзд закордон. Відповіді не було. В. Федоренко перейшов кордон 16 вересня 1974 р. в районі міста Чоп. У ЧСФР його зловили і того самого дня передали советським властям. Судив його в березні 1975 р. Ужгородський обласний суд закрив. Його засудили на 15 років позбавлення волі (в тому 5 років тюрми особливого режиму). Під час суду, Федоренко виголосив слово, де між іншим, було сказано:

"Міа український народ, повинні боротися за наші

права, за осягнення статусу незалежної держави і за визнання наших національних прав. Тільки в такому випадку український народ зможе осягнути свободу і незалежність".

Як відомо з попередніх повідомлень, український політичний в'язень Олександр Сергієнко, засуджений на сім років таборів і три роки заслання, хворий на туберкульоз, перебуває у Володимирській тюрмі. Згідно з останньою вісткою з Володимирської тюрми, його стан погіршився і Сергієнко вмирає в тюрмі.

З СРСР предісталися нові вістки про поселення репресій над українськими політ'язнями і про нові акції самооборони в'язнів. 10 грудня 1975 р. відомий від советського громадянства слідує політичний в'язні і просили громадянства в країнах побіч їхніх імен: Д. Басараб (ЗСА), Д. Верхоляк (Канада), Д. Демидів (Франція), І. Калинець (невідомо де), В. Марченко (невідомо де), М. Мотрюк (Франція), В. Підгородський (Китайська Народна Республіка), С. Пронюк (Голландія), І. Світличний (ООН), С. Сорока (Англія), Шовковий (Голландія), С. Мамчур (Ватикан).

На 36 таборному пункті в Пермі знаходиться українець — Юрій Володимирович Дзюба, 1950 р. народження, проживав у Харкові, з незакінченою вищою освітою. В 1971 р. Дзюба подався до Харківського ОВІРУ із заявою про зрікання громадянства і проханням на виїзд до ЗСА. Дзюба заплатив 500 рублів в ОВІР. 20 серпня 1973 р. його арештували і обвинувачували в антисовєтській агітації та пропаганді. Слідство тривало 9 місяців, під час якого Дзюбу три рази возили на психіатричну екс (Закінчення на стор. 6-й)

Амаларик на вечорі в обороні советських політичних в'язнів глушає зі советської системи

Нью-Йорк (М. Галів.) — Заходами Комітету оборони советських політичних в'язнів в п'ятницю, 10 грудня 1976 р., відбувся тут у методистській церкві при 4-й вулиці 133 вест в Нью-Йорку, вечір в обороні советських політичних в'язнів, а зокрема Миколи Плахотнюка, Семіона Глузмана і Володимира Букоського, на якому головним промовцем був Андрій Амаларик. На залі висіли три головні лозунги. Над президіальним столом висіла напис: "Свобода для всіх советських політичних в'язнів". З одного боку був напис: "Свобода для українських політичних в'язнів", а з другого — "Свобода для В. Букоського і В. Мороза". Зал був заповнений інтернаціональною публікою. При вході на залу можна було набутти різну літературу про дисидентів і дисидентський рух в СРСР.

Вечір відкриває Марія Проскуренько, з'ясувавши його характер і завдання. Марія підкреслила, що сьогоднішнє зібрання має проходити під кутом оборони В. Букоського, М. Плахотнюка і С. Глузмана. Поруч з тим ми хочемо звернути увагу на те, для чого живається психіатрія в СРСР. Ми знаємо і в цьому переконанні, що наша активна оборона тут не залишається безслідно. Про це ми мали нагоду переконатися у випадку із звільненням Леоніда Плюща. Тому ми повинні нашу працю в обороні політичних в'язнів в СРСР посилити і знаходити

більше прихильників. Ганьбою нашої доби є, що сьогодні психіатрія в СРСР стала на услугах КГБ. Сьогодні в СРСР існує три типи психіатричних заведень. Два перші з них є для лікування хворих, а третій тип є призначений для політичних в'язнів, щоб при допомозі хемічних засобів фізично і ментально ламати осіб, які протестують проти переслідування і репресій в СРСР. Останньою жертвою цього типу психіатрії стали В. Букоський, М. Плахотнюк, С. Глузман й низка інших. М. Проскуренько підкреслила, що тепер в СРСР дисиденти відзначають день прав людини. Ми повинні тут солідаризуватися з ними і показати їм, що вони не є самі, але, що їх ідеї підтримують у вільному світі. Марія представила першого промовця Девіда Мекренольдса.

Мекренольдс у своєму короткому слові сказав: — Я прийшов сюди, щоб разом з вами запросестувати проти зради основних принципів медицини — психіатрії. Психіатрія є для мирних цілей, для людей, щоб їх лікувати, а в СРСР психіатрія живається для протилежних цілей, щоб людину зламати, зробити її безволісню. Є люди, які того не бачуть і не чути, чи радше не хотять бачити й чути. Вони мовчать і тим самим підтримують це зло. Ми, радикали, не можемо на це дивитися спокійно. Ми повинні голосно говорити, щоб нас було чути понад океани (Закінчення на стор. 6-й)

КАРТЕР НАЙМЕНУВАВ СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ І ДВОХ ІНШИХ ЧЛЕНІВ КАБІНЕТУ

Новонайменовані члени уряду новообраного президента Картера. На фото (зліва): Гарольд Браун, Рей Маршал і Патріша Робертс Гарріс.

Плейнс, Джорджія. — У вівторок, 21-го грудня, новообраний президент Джиммі Картер найменував д-ра Гарольда Брауна, президента Каліфорнійського Інституту Технології і колишнього секретаря військового департаменту, на пост секретаря оборони, а негритянку Патрішу Робертс Гарріс з Вашингтону, адвоката по професії, яка була амбасадором ЗСА до Люксембургу, на секретаря мешканців справ і міського розвитку. На секретаря праці Картер обрав д-ра Рей Маршала, професора економіки в Університеті Тексасу та спеціаліста в ділянці безробіття серед расових і національних меншин.

Того самого дня Джиммі Картер повідомив, що ще перел Різдвом призначить останнього члена свого кабінету, секретаря здоров'я, освіти і суспільної опіки. Достовірно джерела твердять, що на цей пост буде найменований ватингтонський адвокат Джеймс Каліфано, колишній радник президента Джонсона для внутрішніх справ. Думують, що Картер також найменує колишнього секретаря оборони Джеймса Шлесінджера на директора Федеральної Енергетичної Адміністрації, або на дорадника Білого Дому для енергетичних справ, а влітку, коли буде створений новий Департамент енергії, то Шлесінджер стане його першим секретарем. Також перебачують, що Джиммі Картер найменує Теодора Соренсена, колишнього спеціального дорадника президента Джона Ф. Кеннеді, на директора Центральної Розвідної Агенції (СІ-Ай-Ей).

Під час пресконференції, на якій Картер найменував трьох нових членів кабінету, він ще раз повторив, що планує зменшити оборонний бюджет на 5-7 білйонів доларів, але підкреслив, що це зменшення не послабить оборонної спроможності ЗСА, бо 5-7 білйонів доларів будуть заощаджені тим, що будуть звільнені "перестарілі і неспотрібні програми". Подібно висловився новонайменований секретар оборони Браун, заявляючи, що найважливішим обов'язком уряду є краща оборона.

ОН погоджуються на резолюцію щодо питання закладників

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй в середу, 15-го грудня, погодилася в справі виготовлення міжнародного договору в справі покарання осіб, які під час терористичних акцій беруть закладників, та створила 35-члену комісію, яка має за завдання виготовити проєкт такого договору.

Хоча резолюція пройшла без жадного спротиву, бо вже раніше відбулися позулові переговори між країнами заходу і арабськими державами, то ще невідомо, чи майбутній міжнародний договір буде дійсно ефективний.

Хоча резолюція пройшла без жадного спротиву, бо вже раніше відбулися позулові переговори між країнами заходу і арабськими державами, то ще невідомо, чи майбутній міжнародний договір буде дійсно ефективний.

Тут прикладом став уступаючий після трьох років праці станичний ст. пл. Андрій Пластовський, який був душею Станичної та віддавав її увесь свій час і сили. Це відкреслив зокрема голова Станичної гадди пл. сен. П. Дорожницький, висловлюючи йому признання за пророблену працю.

На зборх був присутній як гість голова Крайової Старишини в Німеччині пл. сен. І. Зубенко, який у своєму привіті представив працю Українського Пласту в Німеччині, підкреслюючи успіхи останніх років особливо в об'єднанні усіх пластунів в Європі. Від Крайової Пластової Старишини в ЗСА збори вітав заступник голови пл. сен. І. Сохан.

Важливість Пластової Станичної в Нью-Йорку, як твердині української молоді в шій метрополії, розуміють не лише пластунів але і члени української громади. Доказом цього княжить дар на виховні потреби цієї станиції у сумі 10.000 дол., що їх записав у своєму завіщанні відус четверо пластунів сл. п. Т. Ярема, член відомої активної пластової родини пл. сен. Ігоря Декайла. Про цей зворушливий дар звітував у своєму заключному слові уступаючий станичний ст. пл. А. Ластовський, дякуючи пл. сен. І. Декайлові за його співучасті у цьому дарі.

Збори проводив пл. сен. В. Сосик, секретарював пл. сен. Марта Боровик і ст. пл. Х. Біляньська, а праці Номінаційної комісії очолюв пл. сен. Володимир Корняга.

Треба підкреслити, що провід Пласту в Нью-Йорку перебрали молоді пластунів і пластунки цієї Пластової Станиції від своїх наймолодших років. Зокрема відрадім явищем є охота до співпраці і

Советські власті у передріздвяному часі посилюють атеїзм

Москва. — Юнайтед Пресс Інтернешнел інформувало, що Комуністична партія у передріздвяному часі захоплює засоби масової інформації до рятуння советської молоді перед "пастками церкви" — шляхом посиленого атеїзму. Орган Комуністичної партії, газета "Правда" твердить, що населення, мовляв, нарікає на нову "настанову погодження в напрямі релігії" в офіційно атеїстичному Советському Союзі. Ця постанова, пише, "Правда", викazuje "брак зрозуміння, що релігія — це протинаукова ідеологія, яка заставляє віруючих людей, провадити пасивний спосіб життя. Метою релігії є скріпити їхні принципи і поведінку не тільки в уже віруючих людей, але й в той же самий час вони пробують втягнути нові душі, зокрема молоді, у пастки церкви". З цього слідує, що уряд в ніякому разі не може послабити атеїстичної роботи.

Стаття в "Правді" не відно-

силася безсередньо до Різдвяних Свят, але вона табувала церковні свята, як нагоду до пиянства і лінивства. Ця ж газета цитує розповіді пенсіонерів з Новосибірська, в якій він каже, що советська молоді часто ходить до церкви під і навіть бере участь у церковних святкуваннях, замість працювати".

Різдво в Советському Союзі є звичайним робочим днем, натомість Новий Рік є святом, яке урочисто обходять, прибираючи їлику, приймаючи дарунок від "Діда Мороза" та відзначаючи традиції, подібні до тих, які існують у віруючих, а які уряд називає "пастками церкви".

Не зважаючи на спротив уряду до релігії, 25-го грудня практикуючі католики і лютерани в балтійських країнах ходять на різдвяні відправи, а також православні, 7-го січня врочисто обходять Різдво.

СССР не визнає свободи преси, намагається обмежити її в світі

Нью-Йорк. — Щоденник "Нью Йорк Таймс" опублікував у числі з 22-го грудня ц. р. докладне річне звітне повідомлення неурядової організації відомої установи "Фрідом Гавз", яка слідить за свободою преси у світі. Ці звітні повідомлення виходять з боку держав або же повністю контролюють пресу, або збираються це зробити в найближчому майбутньому. Прийняті на різних міжнародних конференціях резолюції вказують на маніпуляції пресою урядами поодиноких держав на тенденцію обмежувати свободу преси. Деякі держави роблять це для того, щоб стимулювати державну економіку, бо вважають, що промочування поганих вісток перед суспільством і публікування добрих спричиняється до піднесення загальної моралі народу. Леонард Р. Сусман, екзекутивний директор "Фрідом Гавзу", пише у вступі до річного звітництва, що це "заскорю говорити чи рік 1977-й буде роком переломним і некорисним для вільної преси та початком контролю в багатьох країн пресових компаній".

Найбільш контрверсійною пропозицією у цій ділянці є со-

ветська резолюція на конференції ЮНЕСКО в Найробі, Кенія, в листопаді ц. р., яка каже, що "держави є відповідальні за міжнародні відносини, а рівночасно за поширення вісток пресою". Цю резолюцію інтерпретовано у вільному світі, як намагання Советського Союзу добитися морального визнання організації Об'єднаних Націй, частинно яка є ЮНЕСКО, існуючої в СРСР контролі преси. Резолюція поки що не була прийнята, але советські делегати заповіли, що вони знову ставитимуть її на порядок дня на черговій генеральній конференції ЮНЕСКО. В відомленні "Фрідом Гавз" відмічається, що тільки 19,6 відсотків населення світу живе в країнах, які мають повну свободу преси і яких можна назвати повні свободніми країнами. Це найнижчий відсоток від часу, коли ця установка почала займатися студіям свободи в 1972 р. "Вільні люди" — 790 мільйонів живуть в 42-ох країнах і 19-ох територіях. 43,9 відсотків населення світу живуть в країнах де немає свободи. Іх є 1,766 мільйонів і вони живуть у 68-х країнах. 1,465 мільйонів людей

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
UKRAINIAN NEWS
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за змістом. Редакція застерігає себе право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи вони були надіслані під псевдонімом. Авторі, які хочуть, щоб їхні матеріали поверталися їм, повинні надіслати заповнену коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Рішальний виклик: Патріарх!

В останніх днях, точніше 14-го грудня, деякі американські газети надрукували повідомлення пресового агентства Асоціації Прес в Ватикану про те, що Папа Павло VI під час авіаційної в нього Блаженнішого Патріарха Йосифа і шістьох неназваних в повідомленні Владик Української Католицької Церкви ще раз потвердив свою відмову признати Блаженнішому Отцеві Йосифові титул патріарха та визнати Український Католицький Патріархат із владою — як сказано в повідомленні — над шістьма мільйонами українців католиків в Україні та над майже двома мільйонами українців католиків на Заході. За причину цієї чергової відмови подано всілякі внутрішні і зовнішні "обставини", про які в повідомленні сказано тільки загальною. Проте, це справи не змінює. У зв'язку з цим можемо повторити те становище, яке в цій справі з'ясувалося у виданій Українським Народним Союзом ще в 1966-му році, отже точно десять років тому, книжці редактора "Свободи" "Маємо Кардинала" та в якій дослівно сказано:

"...Патріархальне організаційне завершення Української Католицької Церкви має вітальне значення не тільки з чисто церковного погляду, але і в комплексі змагання до національно-державного переділення і самобутності українського народу. Так його і треба трактувати. Підкреслимо ще, бо тут і там у нас можна почути, що актуалізація цієї справи може викликати всілякі комплікації чи то для Ватикану, чи для будь-кого іншого. Це не може служити за аргумент. Усі наші змагання викликають для когось комплікації — не тільки для наших ворогів, але і для наших приятелів. Чи ми мали б на це зв'язати і до цього достосовуватися? В жадному разі! Наші бо „комплікації“ для них у хвилевій кон'юнктурі є нічим у порівнянні з неволюю, в якій перебуває наш народ..."

Минулих від того часу повних десяти років виправдали цитовані слова щодо „комплікацій“, додавши до них ще й деякі інші внутрішні, але не шкідливо виправдали рекомендацію, щоб ми на ці комплікації не зв'язали і до них не достосовувалися, бо вони в хвилевій кон'юнктурі „є нічим у порівнянні з неволюю, в якій перебуває наш народ!“ Очевидно, що багато, навіть дуже багато дечого в цій справі зроблено, зокрема завдяки зорганізованому патріархальному рухові мирян та поодиноким Владик і частини духовенства, але це напевно ще далеко не все те, що можна і треба зробити, щоб дійти до цієї вітальної для нас і нашого народу та наших змагань межею в цих змаганнях мети. Очевидно, що в дотеперішніх акціях за Патріархат були пороблені також і всілякі помилки, які могли в більшій чи меншій мірі заважити на розвитку справи. Проте, „помилитися є людським“, і мудрі люди, визнавши ці помилки, можуть і з них дечого навчитися.

Коліж мови про помилки в наших змаганнях за Патріархат, то основну з них можна писати вже тільки в „далоках“. Помилка бо може трапитися тільки раз, чи два, але коли вона — можна б сказати — вічно повторюється, то це вже не є ніяка помилка. Говорячи про цю „помилку“ в справі Патріархату, можна б її окреслити парадоксально, що і вприсують гетьманові Мазепі: „Всі покою (патріархату) шире прагнуть, та не в один гук всі тягнуть“.

Проте, було б також помилкою і зайвою витратою часу бовтатися в минулому та продовжувати взаємні обвинувачення чи виправдання. Перед нами бо тепер справа Патріархату є такою справдою рішальним викликом і від нас у першу чергу залежатиме, чи і наскільки ми зуміємо дати собі раду з цим викликом.

В теперішніх обставинах виразно зарисовуються деякі конкретні можливості.

Першою і головною з них є визнання Патріархату „де факто“.

Останні вісті про „Українські Дні“ в Римі, наради наших Владик та їх авіаційні в Палі, як і твердження учасника цієї авіаційної, що Папа Павло, відмовляючись далі від визнання Патріархату ПУКЦеркви, постійно додавав, що „на жаль“ не може цього вчинити в „теперішньому часі“, підказують нам, що визнання нами самими Патріархату „де факто“ матиме рішальне значення для визнання його також Ватиканом „де юре“.

Різдвяні Свята, без уваги на те, хто за яким календарем їх святкує, дають нам додаткову нагоду заміанifestувати це наше рішення масовою участю в Богослужіннях та чинним потвердженням нашої відданості нашій Помісній Церкві та її незрівнянним своєю красою і зворушливістю традиціям.

Голос бабусі увірвався і, взявши мене за руку, прикинула змучені очі.

Була я її дочкою чи сестрою, — не знаю, і питати не було потреби. Старенька гейби дрімала. По кімнатах розвозили вечерю, проте, до бабусі ніхто не спішився з почастинком. Бабусяні Свят — вечірні страви спливали краплинами прямо до тоносоєвських жил, що синім і майстерним малюнком вкривали високу руку.

— А нині Різдво, чи не так? — спитала бабуся, — чи так, Анелью?

— Різдво, Різдво, і білий сніг, і відправи в костелі і „коленди“.

— „Коленди в косяцелі Маткі Боскей“, — прошептіла бабуся і кволим, мов ниточка голосочком стала тягнути — „Буг сьє родзі“.

Проспівала рядочок і увірвала. Знаючи ще з дитинства цю колядку, я продовжувала співати, та реакції не було.

Пришла несподівано сестра і мені казала відійти, бо бабуся потребує спокою, хоче спати.

Отак, відбувши перший дижури, я подалася у відвідини до чергової кімнати.

На ліжку в шпитальній сорочці лежав хлопець років може п'ятнадцяти. Він зараз же відвернувся від мене до стіни, накрив простиралом вуха і сказав по-німецьки: — Не потребує відвідин, не потребує нікого...

В мій нотатці стояло таке пояснення: — Ерік, зломана ліва нога, дитина з розбитого дому“.

Починати розмову було важко, і я, дрипівши на кри-сі, сиділа і чекала. Роз'язка прийшла несподівано. Саме принесли вечерю, і Ерік, забувши гнів, простягнув руки за тарілку. Був голодний.

— Нарешті те, що я люблю! Індик з горошком і морже.

Я виїняла з торби дві чоклядки Тоблера і просунула хлопчині.

— Це наша шоколадка, німецька! Де ви її дістали? — Святий Миколай приніс і питає за кімнатою Еріка. Бері, кушай!

З'ївши смачно вечерю Ерік взявся до ласощів, а потім весело сказав:

Я. Гайбас

ЯК ЗБЕРІГАТИ НАЦІОНАЛЬНУ ОКРЕМІШНІСТЬ В ДІЯСПОРІ?

Українець за Аргентини, Михайло Василік, висловив свій ряд актуальних і цікавих думок на сторінках листопадового числа журналу „Сучасність“ до проблем збереження нашої національної окремішності у світі, тобто, до найбільш підставової проблеми нашого життя. Висловив він ці думки, як каже він, „з аргентинської перспективи“. Тим часом, коли ми запізнаємося з ним докладніше, проаналізуємо їх і порівняємо з „перспективами“ інших країн нашого поселення, виявляється, що хоч вони писані з аргентинської перспективи, то вони в меншій мірі стосуються та дійсні і в інших країнах нашого поселення.

І це є перше, одне з найбільш важливих і фундаментальних тверджень, одні з тих фактів, що робить з нас щось шіле в світі. Де ми не були б, на яких континентах і в яких умовах ми не жили б, ті самі, або подібні у нас закони нашого існування і розвитку, чи нашого загину-асиміляції.

М. Василік виходить зі закону, який деяким нашим лібералам не подобається, що „людина для всестороннього розвитку кінце потребує суспільства“. І то суспільства в подвійному вимірі, як формулює він:

- а) повного — громади, провінції, держави;
- б) неповного — товариства, організації, асоціації, клуби.

Наведений ним закон зумовляє, що одиниця може тільки в своїй національній групі, через участь у груповому житті зберегти атрибути своєї національної відмінності. Залишена сам-на-сам з іншою соціальною групою, вона такої змоги не має, хіба тільки на короткий протяз часу. І додаємо, тоді коли П культурний рівень настільки відмінний (нижчий або вищий) від рівня оточення, що творить сильний бар'єр для денационалізації і асиміляції.

Цей закон між іншим був однією з переломових більшої відмінності проти асиміляції ранішої української еміграції, як це має місце тепер. Наголосити цей факт сьогодні особливо актуально, бо новіша еміграція, а особливо молоде покоління, культурно так наближені до свого неукраїнського оточення, що асиміляція, якщо й не поставити свідомих бар'єрів, проходить майже невідчутно.

Визначаючи атрибути національної відмінності, а тим самим засоби для збереження цієї відмінності, М. Василік обмежується тільки до, скажім, пасивних: мови, матеріальної й побутової культури, духовної культури (релігії, літератури, науки, музики) світогляду і свідомості відмінності та бажання що відмінності зберегти. Зовсім замишає він поза своєю увагою активні атрибути національної відмінності. А нині є окремі, поза даним суспільством, у якому нам довелось жити, цілі та окремі акції для реалізації тих цілей. І саме ці активні атрибути не лише найбільшійшою остоєю національної окремішності, але і

найкращим засобом для її утримання і розвитку.

Щоб будь-яка національна група зберегла себе протягом довшого часу, найкращим засобом для цього є П групова, інша як П оточення, активність. Ця активність не обмежується до якоїсь однієї діяльності, або обіймає їх усі, там де проявляється життя такої групи. Українська громадська діаспора саме в цьому відношенні має майже досконалі засоби.

Без огляду на те, чи ми себе називаємо політичною еміграцією, чи ні, чи ми збираємося бути амбасадорами української справи, чи ні, ми силою своєї свідомості, цілої своєї постави й свого життєвого досвіду, як національна група у світі, відмінна від інших, висуваємо такі цілі й переворотні такі акції для їхнього здійснення, що тим ми такі найповніше відірвані від нашого оточення. А це значить, що, коли нам удасться ці цілі виконати, то ми будемо незалежні, безперейно й так само безперейно й активно й маніфестувати й намагатися реалізувати, до них змагаючись, — ми матимемо до свого розпорядження один з вирішних засобів збереження національної окремішності в світі.

Особливим нашим щастям є те, що ці наші цілі й акції, які ведуть до них, обіймають в однаковій мірі обидві головні площини людського життя: духовно-культурну й суспільно-політичну. Наша мета — зберегти духовно-культурну окремішність і особливості українського народу — є фактично маніфестацією на українському відтинку загально-світового, в нашій добі домінуючого, національного принципу.

Тільки що в світі той принцип є настільки загальною прийнятий і загально-респектований, що поодинокі суспільства не мають потреби висувати його так настільки й так всіма засобами за нього змагатися, як це робимо ми. В нас це є, бо ми, — як частина українського народу, — запрогнемо в своїй духовно-культурній субстанції і в суспільно-політичній структурі з боку імперіалістичної Москви і більшовицької системи.

Тому в углі всіх наших міркувань і заходів мусить бути це, таке просте і виразне твердження: тільки наші окремі цілі і наші акції для досягнення тих цілей зможуть тривало зберегти нас у діаспорі! Мова, культура, релігія, наука, звичай, обичаї і все інше — це грунт; акції, вирощені на ньому, спрямовані на осягнення визначених нами цілей — це самий струм життя. Не будь їх — тоді ми зможемо денационалізаційні й асиміляційні процеси тільки, — як каже М. Василік, — „досить успішно зупинити, або хоча б сповільнити“.

А нам, як відомо, цього замало. Ми хочемо жити, тривати з роду в рід, з покоління в покоління. І всі наші пошуки й роз'язки йдуть саме в тому напрямі.

Вийшовши з обмежених преміс, М. Василік доходить і обмежених заключень і висновків. Обговорюючи „мож-

ливість і перспективи... в боротьбі проти асиміляції“, він бачить два підходи: принципівний і реалістичний. Але в його обмеженому охопленні цілої проблеми принципівний підхід — „тільки приспуде асиміляції“, реалістичний — „до деякої міри шкідливий...“ і взагалі його „стосування у практиці доволі складне, складніше від стосування принципівного підходу“. Значить, обидва підходи нездовільні, бо побудовані на статичних премісах, а не на активному, динамічному трактуванні цілої проблематики.

З'являючись путями власних основних положень, М. Василік логічно доходить до трагічного у своєму звучанні твердження:

„Врешті, найважливіше: за всіх умов не допускати, щоб до українських громадян належали як рівноправні члени особи неукраїнського походження, спеціально у згодження культурно-розважального характеру, тому що це доводило б до зростання найважливішого атрибуту: почуття відмінності від населення, серед якого живе людина українського походження“.

Степан Куропас

ДО ТРЕТЬОГО З'ІЗДУ СЕНЬОРИВ УНСОЮЗУ

Час минає. Новий Рік за плечима і треба приготуватися до нового З'їзду Сеньорів. Треба виконати резолюції останнього З'їзду, а вони ка-жуть, між іншим: вибрати З'їздовий комітет і започаткувати організацію сеньорів УНСОЮЗУ.

Ще вже зроблено — є З'їздовий комітет для допомоги Комісії УНСОЮЗУ для старших; вже є Організація Сеньорів на терені ЗСА і Канади. Вона невелика, не повна, не має свого Статуту, який треба підготувати і схвалити на Третньому З'їзді.

З'яв'ює з ексекutivoю та Комісією Головного Уряду УНС наладнання, звернення до „Свободи“ і ексекutivo, ливості і перспективи... в боротьбі проти асиміляції“, він бачить два підходи: принципівний і реалістичний. Але в його обмеженому охопленні цілої проблеми принципівний підхід — „тільки приспуде асиміляції“, реалістичний — „до деякої міри шкідливий...“ і взагалі його „стосування у практиці доволі складне, складніше від стосування принципівного підходу“. Значить, обидва підходи нездовільні, бо побудовані на статичних премісах, а не на активному, динамічному трактуванні цілої проблематики.

З'являючись путями власних основних положень, М. Василік логічно доходить до трагічного у своєму звучанні твердження:

„Врешті, найважливіше: за всіх умов не допускати, щоб до українських громадян належали як рівноправні члени особи неукраїнського походження, спеціально у згодження культурно-розважального характеру, тому що це доводило б до зростання найважливішого атрибуту: почуття відмінності від населення, серед якого живе людина українського походження“.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

До тих міркувань накінеш слід додати ще одне, на сьогодні винятково актуальне, та ще й до того з різних боків оспорюване: суспільство-знавство не знає краху і ефективніших засобів для афірмації існування, а ще більше для розвитку всіх суспільних форм, як масові прагнення та масові вияви тих прагнень у масових виступах. Без масових виступів немає маси, тобто немає громадськості, суспільства. Є тільки застигаюча, постійно помешувана соціально-духова формація, якої кінеш є питанням часу.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

До тих міркувань накінеш слід додати ще одне, на сьогодні винятково актуальне, та ще й до того з різних боків оспорюване: суспільство-знавство не знає краху і ефективніших засобів для афірмації існування, а ще більше для розвитку всіх суспільних форм, як масові прагнення та масові вияви тих прагнень у масових виступах. Без масових виступів немає маси, тобто немає громадськості, суспільства. Є тільки застигаюча, постійно помешувана соціально-духова формація, якої кінеш є питанням часу.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

До тих міркувань накінеш слід додати ще одне, на сьогодні винятково актуальне, та ще й до того з різних боків оспорюване: суспільство-знавство не знає краху і ефективніших засобів для афірмації існування, а ще більше для розвитку всіх суспільних форм, як масові прагнення та масові вияви тих прагнень у масових виступах. Без масових виступів немає маси, тобто немає громадськості, суспільства. Є тільки застигаюча, постійно помешувана соціально-духова формація, якої кінеш є питанням часу.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

До тих міркувань накінеш слід додати ще одне, на сьогодні винятково актуальне, та ще й до того з різних боків оспорюване: суспільство-знавство не знає краху і ефективніших засобів для афірмації існування, а ще більше для розвитку всіх суспільних форм, як масові прагнення та масові вияви тих прагнень у масових виступах. Без масових виступів немає маси, тобто немає громадськості, суспільства. Є тільки застигаюча, постійно помешувана соціально-духова формація, якої кінеш є питанням часу.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Очевидно, що цей обруч самозамкнення для само-збереження зовсім відпадає, коли ми ставимо наголос і шукаємо роз'язки в акції, а життєвій динаміці. Тоді, як всяка активність, це притягати зовсім природно до „наших громадянських“, „особи неукраїнського походження“, які більшою, чи меншою мірою асимілювати муться до нас. І це є шлях на дорога до утримання нашого, як національної групи, життя і існування в діаспорі.

Зірка Дершис

ПРО ВАРТІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Мене просили дещо описати про навчання українознавства в Академії св. Юра. Поки я до того діду, я б хотів з вами поділитися своїми поглядами про вартість знання української мови в американському світі і про значення Академії св. Юра в українському суспільстві.

Я почну з дуже практичної точки. Коледжі звичайно вимагають, щоб студенти брали чотири курси, або два курси чужої мови. Градуат Академії, який не має зашквалення до вивчення мов в коледжі, може скористати з цього курсу, який дає їм змогу навчитися про історію, культуру і мову своїх предків. Одна студентка навіть часом привозила своїх двох малих дітей, які бавилися в кутку класу під час лекцій, бо мама не хотіла пропустити науки, а не мала з ким дітей дома лишити. Ті дорослі студенти цінять свою українську спадщину і тепер жертвують енергією, часом і грошима, щоб про неї навчитися.

Батьки мають обов'язок навчати дітей про культуру свого народу, інакше вони крадуть від дітей їхню спадщину української культури. Тому, що батьки переважно працюють, їм важко цей обов'язок виконати. Крім цього вони самі дорослі, географі чи загальної культури, або не мають доброго підходу до навчання своїх дітей, особливо в юному віці, і тому батьки повинні передати це відповідальність українській шкільній школі. Я ще тут додам, що юність є таким віком, коли діти відкидають традиції, яких допержуються їхні батьки, бо хочуть наново відкрити для себе світ. В цьому віці менше від усього їх цікавить українська мова чи культура. Без примусу вони не будуть її вивчати і забудуть навіть те, що вони в народній школі навчилися. Тільки послідовна шкільна дисципліна школи змусить їх вчитися українознавства.

Деякі батьки думають, що тому, що їхня дитина хотіла до Пласту чи до СММ, то на їхню думку, вона там навчиться всього, що їй треба знати про українську культуру. Я не перечу, що вона чогось там навчиться, але це далеко від того, що вона повинна би знати, бо діти, щоб вона в одному дні навчання сприйняла стільки, що вона може сприйняти на протязі п'ятих днів. Тут треба систематичної шкільної науки, включно із завданнями та іспитами. Це може дати дитині тільки Академія св. Юра. Це не досить, як деякі батьки помилково думають, що знання українознавства кінається на вмінні по-українському розмовляти. Учень і студент мусить бути свідомий своєї культурної спадщини.

Коли українська молодь закінчить середню школу і піде в життя, американці відразу пізнають по їхніх іменах та прізвищах, що вони належать до якоїсь етнічної групи. Вони із зашкваленням будуть розпитувати про їхню культуру і зобудити їхнього народу. (Закінчення на стор. 6-й)

Зішлі, щоб з'їзди сеньорів мали більше розважальних справ, ніж зборів і дискусій, З'їзд рішає: якщо не буде вже про що говорити і обійняти Дім Сеньорів на Союзіві стане дійсністю, то тоді — хай буде по-вашому. Але доки цього нема, треба пригадувати власт імущим про потре-

бу, від якої тікати не можна, від якої навіть уряд ЗСА не може втекти. Кінешній мій апел — пішіть до „Свободи“ про нові чи старі думки, розвивайте дискусію. Добре було би знати українського лікаря, який би з медичного боку оформлював справи і потреби сеньорів. На останньому З'їзді Сеньорів була присутня д-р Галина Носковська-Гришак, вона напевно буде у тому ділі допоміжною.

Окружний Комітет УНСОЮЗУ повинні теж до своєї програми включити справи союзних сеньорів.

В листах до мене є пропозиції, щоб з'їзди сеньорів мали більше розважальних справ, ніж зборів і дискусій, З'їзд рішає: якщо не буде вже про що говорити і обійняти Дім Сеньорів на Союзіві стане дійсністю, то тоді — хай буде по-вашому. Але доки цього нема, треба пригадувати власт імущим про потре-

бу, від якої тікати не можна, від якої навіть уряд ЗСА не може втекти. Кінешній мій апел — пішіть до „Свободи“

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ
ГОЛОВНОГО УРЯДУ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
яке відбулося в днях 24-го до 28-го травня
1976 р. на Союзі в Кергонксон, Н. Й.

(4)

Звіт головного секретаря
Володимира Сохана

(Продовження)

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЛА АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА КАНАДИ
РОКІВ 1974 І 1975

	Число членів 12. 31. 1974	Число чл. 12. 31. 1975 або втрата	Прибуток
Молодь	2,287	2,184	103
Дорослі	5,233	5,107	126
Аксидентів грамоти	1,416	1,397	19
Разом:	8,936	8,688	248

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЛА ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА КАНАДИ
РОКІВ 1974 І 1975

	Число членів 12. 31. 1974	Число чл. 12. 31. 1975 або втрата	Прибуток
Молодь	2,441	2,328	113
Дорослі	5,561	5,443	118
Аксидентів грамоти	1,416	1,397	19
Разом:	9,418	9,168	250

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЛЕНСТВА
КАНАДИ В РОКАХ 1974 І 1975

	Сума забезп. 12. 31. 1974	Сума забезп. 12. 31. 1975	Прибуток, або втрата
Молодь	\$ 2,752,000	\$ 2,754,000 +	\$ 2,000
Дорослі	\$ 8,396,450	\$ 8,332,250 -	\$ 64,200
Аксидентів грамоти	\$ 7,080,000	\$ 6,985,000 -	\$ 95,000
Разом активні члени:	\$ 18,228,450	\$ 18,071,250 -	\$ 157,200

Молодь на випл. забезп.	\$ 137,131	\$ 126,296 -	\$ 10,835
Дорослі на випл. забезп.	\$ 306,229	\$ 348,525 +	\$ 42,296
Разом неактивні члени	\$ 443,360	\$ 474,821 +	\$ 31,461
ЗАГАЛЬНІ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:	\$ 18,671,810	\$ 18,546,071 -	\$ 125,739

СТАН УСКІ ЧЛЕНІВ І К СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ
ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Іх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1966	8,361	\$ 11,287,934	\$ 1,410
1967	8,567	\$ 13,016,549	\$ 1,468
1968	8,954	\$ 13,905,209	\$ 1,556
1969	9,113	\$ 15,075,971	\$ 1,654
1970	9,525	\$ 16,089,973	\$ 1,689
1971	9,366	\$ 16,323,895	\$ 1,742
1972	9,279	\$ 16,659,847	\$ 1,795
1973	9,419	\$ 17,839,230	\$ 1,894
1974	9,418	\$ 18,671,810	\$ 1,982
1975	9,168	\$ 18,546,071	\$ 2,022

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

ЧИСЛА ДОДАТКОВИХ ГРАМОТ В ДЕП. ДОРОСЛИХ
ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число всіх дор. членів	Число додаткових грамот
1966	49,943	4,215
1967	49,712	4,432
1968	49,124	4,585
1969	48,670	4,662
1970	47,432	4,347
1971	45,941	4,069
1972	45,172	4,028
1973	45,152	4,092
1974	45,151	4,101
1975	44,376	4,067

ЧИСЛА ГРАМОТ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСНОВНИХ І ДОДАТКОВИХ

Стан в кінці року	Основні грамоти	Додаткові	Разом
1963	282	796	1,078
1964	468	1,257	1,725
1965	646	1,501	2,147
1966	871	1,751	2,622
1967	981	1,956	2,937
1968	1,071	2,149	3,220
1969	1,305	2,329	3,634
1970	1,514	2,549	4,063
1971	1,628	2,728	4,356
1972	1,872	2,955	4,827
1973	2,220	3,324	5,544
1974	2,376	3,533	5,909
1975	2,469	3,586	6,055

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ
(Числа з конвенційних звітів)

Рік	Вік	Рік	Вік
31-го грудня 1963 року	41	31-го грудня 1963 року	36
31-го грудня 1964 року	38	31-го грудня 1964 року	35.91
31-го грудня 1965 року	37.6	31-го грудня 1965 року	37.6
31-го грудня 1966 року	38.59	31-го грудня 1966 року	38.59
31-го грудня 1967 року	39.92	31-го грудня 1967 року	39.92
31-го грудня 1968 року	40.11	31-го грудня 1968 року	40.11
31-го грудня 1969 року	40.0	31-го грудня 1969 року	40.0
31-го грудня 1970 року	41.06	31-го грудня 1970 року	41.06
31-го грудня 1971 року	41.6	31-го грудня 1971 року	41.6

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Відсоткові числа, базові на віці членів та віку грамот)

Рік	% смертності:
1965	54.4
1966	59.2
1967	58.8
1968	61.4
1969	58.09
1970	54.71
1971	57.22
1972	65.10
1973	52.79
1974	61.03
1975	51.33

ЧЛЕНИ ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ“

Стан в кінці року:	Ціна місячної передплати 65 ц.	50 ц.	30 ц.	Разом усіх передплатників
1965	11,951	374	2,100	14,425
1966	11,218	57	1,629	12,918
1967	10,691	71	1,480	12,228
1968	10,430	47	1,318	11,795
1969	10,287	38	1,159	11,484
1970	10,215	38	1,020	11,273
1971	10,055	31	895	10,981
1972	9,892	31	799	10,714

ЧИСЛА СПОДІВАНІХ ВИПЛАЧЕНИХ ГРАМОТ
НА НАСТУПНИХ П'ЯТЬ РОКІВ

Рік	Виплачені Е грамоти Молоді	Виплачені Е грамоти Дорослі	Виплачені Р грамоти Молоді	Виплачені Р грамоти Дорослі	Разом
1976	665	339	307	415	1,728
1977	745	441	450	699	2,335
1978	716	342	349	460	1,867
1979	716	465	509	695	2,385
1980	580	356	363	581	1,880

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ В РОКАХ ВІД 1933 ДО 1975
ТА СТАН ЧЛЕНСТВА ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Рік	Число нових чл.	Число всіх чл. з кінцем даного року
1933	2,502	30,314
1934	2,870	30,335
1935	2,161	30,335
1936	3,113	30,335
1937	2,814	30,335
1938	4,492	30,335
1939	5,300	30,335
1940	5,564	30,335
1941	3,859	30,335
1942	3,240	30,335
1943	3,191	30,335
1944	4,085	30,335
1945	2,990	30,335
1946	2,804	30,335
1947	3,306	30,335
1948	4,221	30,335
1949	8,154	30,335
1950	8,710	30,335
1951	7,313	30,335
1952	5,738	30,335
1953	4,682	30,335
1954	3,426	30,335
1955	3,490	30,335
1956	3,343	30,335
1957	4,430	30,335
1958	3,727	30,335
1959	4,998	30,335
1960	3,587	30,335
1961	4,580	30,335
1962	4,093	30,335
1963	4,446	30,335
1964	4,398	30,335
1965	4,896	30,335
1966	4,994	30,335
1967	4,400	30,335
1968	3,872	30,335
1969	5,462	30,335
1970	5,252	30,335
1971	4,058	30,335
1972	4,216	30,335
1973	4,668	30,335
1974	4,005	30,335
1975	3,111	30,335

ОСНОВНІ ФАКТИ СТАТИСТИЧНИХ ТАБЛИЦЬ

В активному членстві втратив УНСоюз за 1975 рік 1,437 членів, в тому 808 в деп. молоді та 775 в деп. дорослих, а число цих втрат зменшився прибуток 146 членів з акцидентного забезпечення. Рекордно низьким було число нових членів 3,111, серед яких було теж значно менше льотерійних грамот із виграними, однорічними вкладками, та грамот акцидентного забезпечення. До такого малого зростання нових членів причинилась напевно економічна криза, з якою ми все таки виграли змаг, поборюючи грошові звороти та суспензії. Грошових зворотів було в 1975 році 803, тобто на 57 менше, як у 1974 році, а суспенз було в 1975 році 775, тобто на 52 більше, як у попередньому році.

Найбільш популярно серед нового членства була класа Р-20, а за нею йшли класи Е-20 та „дабл“ в дорослих і Е-18 в деп. молоді. Термінові грамоти класу Т-5 і Т-10 ще далі не знаходять покупців серед нашого членства, хоч таке термінове забезпечення є дуже популярне в американському комерційному забезпеченні.

В числі нових членів вишшов знову на перше місце стейт Пенсильвенія, а за ним зайняли місця Нью Йорк та Нью Джерсі з вдвоє більшими числами членів, як стейт Огайо та Ілліной, які опинилися на дальших місцях. Провінція Онтаріо зайняла із 215 новими членами шосте місце.

В загальному числі членів втратив УНСоюз за 1975 рік 957 членів, відтворюючи втрату 590 в деп. молоді, втрату 513 в деп. дорослих і прибуток 146 в акцидентному забезпеченні. Пересічна сума забезпечення активного і всього членства зростає за звітний рік. Так само зростає загальна сума забезпечення активного членства на 877,803 дол., та всього членства на 1,441,521 дол. Сума всього забезпечення УНСоюзу, включно з додатковими планами забезпечення, зростає на 1,716,021 дол. і вона виносилась з кінцем 1975 року 156,211,325 дол.

В числі членства за станом з кінця 1975 року веде стейт Пенсильвенія із 18,204 членами, а за ним стоять Нью Йорк та Нью Джерсі. З таблиці членства за останнім місяцем можна бачити, що смертність значно зростає серед членів, які осігнули вік 50 і більше років. Тому й наша обережність при забезпечуванні апікантів у такому віці вповні оправдана.

Канада придбала у звітному році на половину менше нових членів, як у попередньому. Приблизно таке саме відношення бачимо в сумах забезпечення нових членів. В активному членстві втратила Канада 248 членів, а в загальні членства 250. В Канаді приніс 1975 рік втрату теж в сумах забезпечення так активного, як і всього членства.

Погляд у майбутнє можна відтворити собі, аналізуючи цифри таблиць під таким наголовком. Число додаткових грамот у деп. дорослих зменшилося на 34, тоді коли число всіх дорослих членів зменшилося на 775. Серед власників акцидентних грамот все ще масо поважне число 3,586 осіб, які мають тільки акцидентне забезпечення. Серед них варто б покласти акцію за життєвим забезпеченням, бо тільки життєве забезпечення виплачує пос-

мертне в кожному випадку смерті, від припадку та від недуги. В ці власники акцидентних грамот є у віці до 65-го року життя і цим сами потенційні апіканти на життєве забезпечення.

Пересічний вік членства УНС (41.6 р.) зріс на дещо більше, як пів року (точно на 51/100 року), але смертність членства значно зменшилася за звітний рік, бо із 61.03 впала на 51.33.

Число членів передплатників „Свободи“ далі зменшилося, але різниця на 267 осіб є пропорційно меншою від числа втрат дорослого членства. Це можна пояснити тим, що трапляються тепер часті випадки, що раніше звільнені члени рішенням передплачувати „Свободу“. Також звільнені від передплати члени в Канаді замовляють собі передплату „Свободи“.

На 1976 рік передбачено зменшене на 300 число виплачених грамот, як у 1975-му році. Але для звороту в русі членства від втрат до прибутків нам потрібно ще також значного збільшення числа нових членів, як ми їх здобули в звітному 1975-му році.

ІНШІ ДІЛЯНКИ МОЄ ПРАЦІ

Виконання моїх статутних обов'язків вимагає від мене щоденно по 16 годин інтенсивної праці, включно із суботами та неділями. Тому я стараюся обмежувати свої виїзди до дуже конечних. Мені не залишалось багато часу на іншу мою діяльність, але я стараюсь у звітному році далі постачати „Свободу“ вістками про союзові збори та інші імпрези, як теж вістками про помірних діячів УНСоюзу, та опікувався поміщенням номерів дітей, нових членів УНСоюзу.

У звітному році я закінчував і допоміг вперше перевести змагання за першість Української Спортової Централі Америки і Канади в настільному тенісі. Такі змагання мали б відтепер відбуватися на Союзі кожного року осінню. Ними керуватиме ланковий УСЦАК, а організуватиме їх пластовий Курін „Червона Калина“.

В Українському Конгресовому Комітеті Америки займаю пост члена Головного Товариського Суду, в якому, Богу дякувати, не було жадних справ до вирішування.

В Головному Управлі ОУА „Самопоміч“, до складу якої перебрано мене вже втретє, виконую обов'язки референта преси та інформації.

Протягом 1975 року був я президентом Братського Конгресу Стейту Нью Джерсі аж до Конгресу в дні 23-го жовтня 1975, яким я проводив, як його президент.

В місійній управлі Джерсі Сіті далі займаю пост „коміснера“ Регуляційної Ради, яка вирішує справи поділу міста на мешканстві, комерційні та індустріальні зони. На цей несплатний пост найменував мене ще в 1970 році тодішній посадиш міста.

Я є також віцепрезидентом дирекції мешканевого дому Полус Гук Таверс, спонсором якого є УНСоюз.

КІНЦЕВІ ЗАВВАГИ

Підсумовуючи свій звіт, бачу потребу майже повторити мої завваги з попереднього річного звіту, яким справам треба нам в найближчому майбутньому присвятити більше уваги:

1. Пошукувати за новими працівниками для УНСоюзу на постах організаторів, відділових урядовців та урядовців в Головій Канцелярії, дамаючи, що тільки припинення до союзові праці молоді заперить УНСоюзові майбутнє.

2. Пропагувати потребу життєвого забезпечення серед української спільноти, а зокрема серед її молодих професіоналів і молодих голів заснованих нових родин, пропонуючи їм забезпечення на високій сумі.

3. Поширювати добре ім'я УНСоюзу серед українського громадянства через наші публікації „Свободу“ та „Український Тижневик“, стараючись поширити коло їхніх читачів, щоб так досягнути ними і тих, які стоять досі осторонь від українського зорганізованого життя.

4. Освітлювати наших громадян, що членство і забезпечення в УНСоюзі дає багато більше користей для них самих та їхніх родин, як забезпечення в комерційних компаніях.

5. Старатися вдержувати і далі плекати та розвивати духа братерства серед урядовців і членства УНСоюзу, бо тільки спільними силами, тугачучи „із УНСоюзу“ в тому самому напрямі, ми зможемо зрушити його з місця до нових досягнень у забезпеченні та в нагородженні людських і фінансових ресурсів, а також до нових вершин у братсько-допомоговій діяльності, на успіх якої чекає наше членство, наші громади в Америці і Канаді та наш повневоленний, але нескорений український народ.

В доповненні до мого звіту, тому що зараз після нашого звітання будуть радити комісії, повторюю мою пропозицію з попереднього річного засідання:

Для заповнення дальшого поступу в нашому забезпеченому діловодстві пропонує апробувати забезпечування без лікарських оглядів на суми 10,000 дол. включно апікантів до 35-го року життя (замість дотеперішньої вікової межі 30 років), коли такі апіканти є у безсумнівно добром стані здоров'я. Ця зміна допоможе нашим секретарям і організаторам забезпечувати на вищі суми молодих професіоналів і голів нових родин у часі, коли їм таке забезпечення найбільше потрібне.

Головний секретар Володимир Сохан у доповненні до свого друкованого звіту подає наступне: Мій друкований звіт був висланий всім членам Головного Уряду майже два тижні тому, так що всі мали нагоду його прочитати. Колись його не читав, то мені було б трудно тут коротко його реферувати. Тому не буду забирати тут багато часу, тільки попрошу тих, які звіт не читали, щоб прочитали його сьогодні ввечері, заки будемо вести над звітами дискусію. На равній сесії ми затвердили новий порядок нарад і ми вже роздали всім його копії. Хочу тут подякувати адміністрації Союзів, які передали наш новий порядок нарад, а вона так скоро виготовила потрібне для нас число копій. У підсумку свого звіту я стверджу, що основною проблемою в нашому Союзі є потреба притягнення до праці в нашій установі, в нас у центральній, та в терені, відповідних людей, які були б віддані Союзові, нашим справам — українським справам та хотіли б професійно працювати, щоб держати УНСоюз на високому рівні. Ідеяна і повна посвят, а при тому професійно вишколена людина, є ключем до наших дальших успіхів. Другою важливою для нас справою є подбати про те, щоб такі, навіть найбільш професійні фахові працівники були не тільки добрими фахівцями забезпеченового діла, але також плеками в собі, серед нас, нашого членства і нашої громади духа братерства. Во дух братерства є основа нашої сили і нашого об'єднання для здійснення наших цілей та виконання великих діл. Дякую.

Заступник головного передсідника д-р Іван Філе попросив до чергового звіту головного касира Уліну Дячук.

Звіт головного касира
Уліни Дячук

На початку 1975 р. Америка була у глибокій рецесії, найсмуравішій від закінчення Другої світової війни. Хоча пізною весною економіка країни почала підноситися, вона досі ще не досягнула рівня з-перед початку рецесії.

Хоча коштом поважного зросту безробіття, осягнуто значний спад інфляції, економісти перестерігають, що поживавлення екон о м і к і принесе знову збільшену інфляцію.

Предложений Вам цей касовий звіт УНСоюзу повинен служити за підставу для аналізу та оцінки фінансового розвитку довіреної

3) Через інвестування приділеної дивиденди, інвестиції в уцілках зросли на 6,036.42 дол. та внесли на кінець звітного року суму 521,009.25 дол.

4) Сума позичок на підклад членських грамот зросла на приблизно 20,000.00 дол. Від цих позичок побираємо більше тільки 4% річно.

5) Через продаж однієї реальності в Бронксі, Н. Й., наші інвестиції в будинках впали на суму, приблизно 25,000.00 дол. та з кінцем звітного року дали суму 671,938.83 дол.

6) Позичка для нашої допоміжної корпорації на новозбудований будинок зросла на суму 915,000.00 дол. та дала сальдо 8,192,270.70 дол.

В загальному за 1975 рік, майно УНСоюзу збільшилося на суму 747,544.08 дол. і досягло 40,037,970.58 дол.

НАШІ ЗОВОВ'ЯЗАННЯ

Фонди забезпечення зросли за 1975 рік на суму 675,857.00 дол. Фонди Братських також зросли, але на значно меншу суму, бо тільки 38,629.58 дол. Хоч всіх прибутків до Братських Фондів було понад 117,832.89 дол., з цих фондів виплачено: ще 10,030.00 дол. за друг конвенційних звітів, допомог членам на суму 31,460.00 дол., 107 стипендій на загальну суму 16,240.35 дол., та додатцій двадцятьдвом українським організаціям у висоті 20,230.20 дол.

На підставі оцінки виданих грамот з кінцем звітного року устійно резерву у висоті 26,871,944 дол. на заповнення життєвого забезпечення, та 13,703.00 дол. для акцидентного забезпечення. Для виплати чергової дивиденди передбачено суму 471,762.00 дол. Всі резерви, включно з надлишком у висоті 10,846,678.19 дол., дали признані активи у висоті 39,675,420.78 дол.

За останній рік відношення признаних активів до наших зобов'язань було 137.62%.

Смертність членів була 51.33%, передбаченої смертності. Всі інвестиції принесли в загальному 3.77%.

КАНАДСЬКИЙ ЗВІТ

До звітів за 1975 рік включено ще додатково повний звіт канадських прибутків і видатків, у двох мовах, згідно з бажанням деяких членів Головного Уряду.

Хоча всі прибутки зросли у звітовому році на 11,620.35 дол., збірка членських вкладок впала на суму 17,393.51 дол. Тільки відсотки від фондів виказали зріст за рік на суму 29,513.79 дол.

Всіх видатків було майже на суму 438,000.00 дол., на 23,647.79 дол. менше чим рік раніше. Крім виплат у канадській валюті, до видатків включено ще частину, виплачену американською валютою у пропорції до числа членів та майна в Канаді.

ЗВІТ УНКОРПОРАЦІЇ ДЛЯ ВІДНОВИ МІСТА

Минулий рік не приніс нам ще помітного зросту у чиншах, помімо того, що було винайняно майже 85% всього будинку. Щойно у 1976 та 1977 роках, коли горішні поверхи будуть платити намічені чинші, прибутки значно збільшаться.

В 1975 році ми отримали всіх чиншів, включно з оплатами за паркування авт та за комісове від телефонічної компанії на загальну суму 589,148.47 дол., що було на 53,719.15 дол. більше, чим попереднього року. В парі з заповненням будинку, зросли й видатки. Всіх адміністративних видатків було на суму 51,725.78 дол., а оперативних на суму 220,968.15 дол. За 1975 р. адміністративні видатки зросли на 10,371.06 дол., оперативні на 61,146.15 дол.

З огляду на поступову злишку відсоткової стопи, як також через сплатення деяких позичок, впали й відсотки, які наша допоміжна корпорація виплатила за позиччені фонди. Всіх відсотків виплачено у висоті 465,091.31 дол., на 27,568.43 дол. менше чим в 1974 році. В цій загальній сумі є включені також відсотки на суму 57,720.49 дол., виплачені нашим членам за позиччені гроші на підклад фінансових зобов'язань.

В загальному виплачено 737,785.21 дол., а одержано всіх прибутків у висоті 589,148.47 дол., так що понесено недобір на суму 148,636.77 дол. на 9,770.00 дол. менше чим рік раніше.

З кінцем 1975 року Корпорація мала позичку у Комерс. Траст Ко., Джерзі Сіті на суму 2,400,000.00 дол. у Фінст Джерзі Нешенел Банк на суму 1,200,000.00 дол., одержала позичку від союзних членів у висоті 1,245,900.00 дол. та УНСоюзу позичку 8,192,270.70 дол.

Впродовж року сплачено банкових позичок на суму 3,000.00 дол. та позичку Кредитової Кооперативи „Самоділля“ в Нью-Йорку у висоті 800,000.00 дол. УНСоюзу збільшило позичку сумою 915,000.00 дол., а члени позичили корпорації в 1975 році загальну суму 652,900.00 дол.

У 100-річчя Українського Поселення в Америці годі не згадати, що історія української імміграції тісно пов'язана з історією нашого УНСоюзу. Це історія бідних селян, що стали в Америці робітниками і, разом з малою горською інтелігенцією, клали своєю працею, великим трудом, виступили на пожертви підвалини не тільки нашої організації, але всього організованого життя.

УНСоюзу збудований виключно українськими силами і засобами, він все ще є солідною господаркою. Завдяки цій господарці впродовж 82-ох літ свого існування, в 1975 році майно його переступило імпульсанти суму 40,000,000 дол. І хоча правильно підчеркуємо наші ідейно-громадські та організаційні досягнення, не можна недоцінювати також і фінансових. Від років ці десятки мільйонів доларів працювали і далі будуть служити для своїх членів, громади і народу і при дальшій солідній господарці вони будуть, безумовно, далі зростати.

Проблемою нашою не є фінанси, але брак людської сили до праці. Поле для здобуття УНСоюзів більше нових членів стоїть відкритим. До цієї праці потрібна тільки шира і правдива прихильність та шире бажання дати їй свій вклад до ще кращого розвитку нашої організації.

Annual Statement of Ukrainian National Association, Inc. - 1975

ASSETS

Bonds	25,406,393.25
Common stocks	106,829.14
Mortgage loans on real estate	4,160,448.97
Properties acquired in satisfaction of debt	68,087.43
Investment real estate	30,000.00
Certificate loans and liens	511,544.32
Cash on hand and on deposit	447,505.87
Other invested assets	8,192,270.70
Subtotal, cash and invested assets	38,923,077.63
Electronic data processing equipment	17,599.20
Premiums actually collected by subordinate lodges and not yet remitted to Home Office	15,518.97
Life insurance premium and annuity considerations deferred and uncollected	62,433.97
Investment income due and accrued	656,790.96
TOTALS	39,675,420.78

* Bonds — Amortized or investment value.
* Stocks — Market value.

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	26,871,944.00
Aggregate reserve for accident and health certificates	13,703.00
Supplementary contracts without life contingencies	115,918.58
CERTIFICATE AND CONTRACT CLAIMS:	
Life	232,575.90
Accident and health	7,509.00
Provisions for refunds apportioned for payment to December 31, 1976	471,762.00
Premiums and annuity consideration received in advance less \$0 discount, including \$24,673.70 accident and health premiums	637,959.97
Commissions to fieldworkers due or accrued — life and annuity \$ 82,750.19 accident and health \$ 2,368.75	85,118.94
General expenses due or accrued	6,525.00
Taxes, licenses and fees due or accrued	151.87
Unearned investment income	531.56
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee (Real Estate Taxes held in Escrow)	17,646.13
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates	10,511.06
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	31,380.00
Printing Plant Expenses due and unpaid	7,138.38
Mandatory securities valuation reserve	195,949.22
Unexpired subscriptions to official publication	22,428.98
Reserve for investment fluctuation	100,000.00
TOTAL LIABILITIES	28,828,742.59
Unassigned funds	10,846,678.19
TOTAL	39,675,420.78

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets	
Premiums on life certificates and annuity considerations	2,920,926.68
Accident and health cash premiums, including \$ 4,374.45 certificate, membership and other fees	74,994.87
Consideration for supplementary contracts without life contingencies including \$0 disability	8,750.00
Gross investment income	1,952,054.77
Sale of Ukrainian publications	12,818.25
Donations received	4,097.39
Real estate taxes held in escrow rec'd	1,313.21
From sale or maturity of ledger assets	6,700.90
Total Increases in Ledger Assets	4,987,026.07

Decreases in Ledger Assets	
Certificate & contract claims (Life)	1,668,834.34
Accident and health	5,000.00
Interest on certificate or contract funds	899.34
Surrender values	239,649.73
Refunds to members	457,187.03
TOTAL paid Members and Beneficiaries	2,369,540.44
Unpaid for claims on supplementary contracts without life contingencies	5,588.01
TOTAL Decreases in Ledger Assets	2,375,128.45

Voluntary payments to indigent members	31,460.00
Loss on operations of printing plant	1,498.96
Life insurance and annuities, including \$0 commuted commissions	338,829.24
Accident and health, including \$0 commuted commissions	8,192.14
Certificate, membership and other fees retained by fieldworkers	347,021.38
General expenses and fraternal payments	1,303,541.83
Taxes, licenses and fees	126,395.98
From sale or maturity of ledger assets	39,721.32
By adjustment in book value of ledger assets	14,714.14
TOTAL Decreases in Ledger Assets	4,259,482.01

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	\$ 39,290,426.52
Increases (+) or decreases (-) in ledger assets during the year	+ 747,544.06
Total—Ledger Assets December 31st of Current Year	\$ 40,037,970.58

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as of December 31, 1975	
TOTAL ADMITTED ASSETS	\$ 39,675,420.78
Reserve for Life Certificates	26,871,944.00
Reserve for Accident Certificates	13,703.00
Claims and accrued liabilities	1,943,095.59
TOTAL LIABILITIES	28,828,742.59
Margin of safety to certificate holders	10,846,678.19
TOTAL	\$ 39,675,420.78
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1975 was	137.62%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year	
1975 was	51.33%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1975 was	3.77%

(Signed by): Daniel G. Stewart

PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO.
(Consulting Actuaries)JOSEPH LESAWYER, Supreme President
ULANA M. DIACHUK, Supreme Treasurer

Життя — Події — Люди

СПОМИНИ та КОМЕНТАРИ

LIFE — EVENTS — PEOPLE

MEMOIRS and COMMENTARY

Книжка у твердій темній-блакитній полотноній обгорток, із золотими літерами, роботи мистця БОГДАНА ВОЖЕМСЬКОГО.

724 сторінок. Ціна 20.00 дол.

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, переписуючи чек або поштовою переказ, долучуючи одного долара на кошти переписки.

СВОВОДА, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07307

INCOME

	1975	1974	Difference
Dues from Members	\$ 3,012,592.02	\$ 2,991,725.34	20,866.68
INTEREST RECEIVED FROM:			
Stocks	6,065.92	28,390.56	(22,324.64)
Banks	6,489.26	1,431.78	5,057.48
Bonds	1,198,319.60	1,167,402.98	22,916.62
Certificate Loans	20,792.18	350,676.21	(329,884.03)
Mortgage Loans	287,878.71	329,593.74	(41,715.03)
TOTAL:	\$ 1,511,545.67	\$ 1,547,397.75	(35,852.08)
Income of Printing Plant	505,670.24	194,883.48	10,786.76
Income of UNA Estate — SOYUZIVKA	395,018.62	360,676.23	34,342.39
Profit on Real Estate	62,172.89	91,303.31	(29,130.42)
AMORTIZATION AND PROFIT ON SALE OF INVESTMENTS			
Accrual of Discount on Bonds	3,720.09	3,738.29	(18.20)
Profit on Sale of Bonds	63.06	255.58	(192.52)
Profit or Sale of Real Estate	6,032.33	3,985.30	2,047.03
Profit on Canadian Exchange	5.50	6,714.31	(6,708.81)
TOTAL:	\$ 10,420.98	\$ 14,693.48	(\$ 4,272.50)
MISCELLANEOUS INCOME			
Transfer to Orphans' Fund	8,750.00	5,383.89	3,366.11
Donation to Emergency Fund	4,097.33	3,910.19	187.20
Sale of Ukrainian Publications	12,818.25	22,458.07	(9,639.82)
Taxes held in Escrow	1,313.21	—	1,313.21
TOTAL:	\$ 26,978.85	\$ 31,752.15	(\$ 4,773.30)
REFUNDS			
Reinsurance Recovered	4,172.00	6,442.00	(2,270.00)
TOTAL:	\$ 4,172.00	\$ 6,442.00	(\$ 2,270.00)
GRAND TOTAL:	\$ 5,528,671.27	\$ 5,538,873.74	(\$10,202.47)

DISBURSEMENTS

	1975	1974	Difference
BENEFITS PAID TO MEMBERS:			
Cash surrender	239,649.73	217,168.60	22,481.13
Death benefits	721,288.94	753,084.81	(31,795.87)
Addl accidents — death benefits	8,500.00	5,500.00	3,000.00
Accidental death & dismemberment benefits	5,000.00	20,000.00	(15,000.00)
Payor death benefits	4,751.99	4,873.08	(121.09)
Endowments matured	936,465.41	854,961.47	81,503.94
Dividend to members	457,157.03	426,114.74	31,042.29
Trust fund disbursed	5,588.01	7,286.66	(1,698.65)
Interest on trust fund paid	899.33	1,704.38	(805.05)
TOTAL	\$ 2,379,300.44	\$ 2,290,693.74	\$ 88,606.70
INVESTMENT EXPENSES & AMORTIZATION:			
Investment losses on mortgages	6,773.06	55,543.49	(48,770.43)
Accrued interest on bonds	12,981.58	2,171.94	10,809.64
Bank charges for custodian acct.	5,173.95	5,303.55	(129.60)
Amortization of premium on bond	7,420.92	8,074.95	(654.03)
Depreciation of printing plant & EDP equipment	5,917.76	6,899.77	(982.01)
Depreciation of real estate	14,714.14	14,506.19	207.95
Loss on sale of bonds	32,948.26	23,668.89	9,279.37
Investments Expenses-Gen'l	75.00	—	75.00
TOTAL	\$ 86,044.17	\$ 116,168.78	(30,124.61)
Official publication "Svoboda"	253,200.00	258,200.00	(5,000.00)
Operating expenses — printing plant	507,169.20	491,202.41	15,966.79
Operating expenses — UNA Estate	376,223.60	344,415.02	31,808.58
Operating expenses — real estate	67,405.28	103,201.96	(35,796.68)
EXPENSES OF ANNUAL MEETINGS & CONVENTION:			
Convention expenses	10,030.00	281,454.85	(271,424.85)
Expenses of annual session	24,624.53	—	24,624.53
Auditing committee expenses	6,793.76	6,459.96	333.80
TOTAL	\$ 41,448.29	\$ 287,914.81	(246,466.52)
ORGANIZING EXPENSES:			
Advertising	12,498.30	23,959.09	(11,460.79)
Medical inspections	5,162.55	5,847.01	(684.46)
Reward to Branch Organizers	49,354.51	83,353.31	(33,998.79)
Reward to Special Organizers	16,718.91	29,744.62	(13,025.68)
Reward to Br. Presidents & Treasurers	2,065.00	2,355.50	(290.50)
Refund to Br. Secretaries	278,882.92	257,355.61	21,527.31
Supreme Medical Examiner's fee	1,500.00	1,250.00	250.00
Traveling expenses — Spec. Organizers	10,882.52	17,021.09	(6,138.57)
Field conferences	1,387.33	936.79	450.54
TOTAL:	\$ 378,392.08	\$ 421,823.02	(\$43,430.91)

Official publication "Svoboda"	253,200.00	258,200.00	(5,000.00)
Operating expenses — printing plant	507,169.20	491,202.41	15,966.79
Operating expenses — UNA Estate	376,223.60	344,415.02	31,808.58
Operating expenses — real estate	67,405.28	103,201.96	(35,796.68)

Convention expenses	10,030.00	281,454.85	(271,424.85)
Expenses of annual session	24,624.53	—	24,624.53
Auditing committee expenses	6,793.76	6,459.96	333.80
TOTAL	\$ 41,448.29	\$ 287,914.81	(246,466.52)

ORGANIZING EXPENSES:

Advertising	12,498.30	23,959.09	(11,460.79)
Medical inspections	5,162.55	5,847.01	(684.46)
Reward to Branch Organizers	49,354.51	83,353.31	(33,998.79)
Reward to Special Organizers	16,718.91	29,744.62	(13,025.68)
Reward to Br. Presidents & Treasurers	2,065.00	2,355.50	(290.50)
Refund to Br. Secretaries	278,882.92	257,355.61	21,527.31
Supreme Medical Examiner's fee	1,500.00	1,250.00	250.00
Traveling expenses — Spec. Organizers	10,882.52	17,021.09	(6,138.57)
Field conferences	1,387.33	936.79	450.54
TOTAL:	\$ 378,392.08	\$ 421,823.02	(\$43,430.91)

SALARIES, TAXES & INSURANCE:

Employee hospitalization plan	18,378.91	16,915.77	1,463.14
Employee pension plan	84,966.00	76,362.33	8,603.67
Insurance — group	6,442.28	8,802.91	(2,360.63)
Insurance — Workmen's Compensation	3,726.00	4,182.00	(456.00)
Salaries of executive officers	77,000.00	72,980.80	4,019.20
Salaries of office employees	203,260.30	215,240.00	(11,979.70)
Special compensation for employees	—	7,540.00	(7,540.00)</

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— бажає —

Петро ЯРЕМА

Funeral Home

129 EAST 7th STREET — NEW YORK, N.Y.

(Between 1st & Ave. "A")
ORegon 4-2568

МОДЕРНІ ОХОЛОДЖУВАНІ КАПЛИЦІ

Веселих Свят Різдва Христового

та

Щасливого Нового Року!
Рідним, Приятелям, Покупцям і всьому
Українському Громадянству
бажають

Володимир і Ірена Гронь

ВЛАСНИКИ ХАРЧОВОЇ КРАМНИЦІ

226 French Street, New Brunswick, N.J. Tel.: 249-9338

ХРИСТОС

РАЖДАЄТЬСЯ!

Веселих Свят

та

Щасливого Нового Року

— бажає —

УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

ЛИТВИН — ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

801 Springfield Ave. • Irvington, N.J. — Newark, N.J.
ESsex 5-5555

Всім нашим ВШ. Покупцям та Їхнім Родинам,
Родині, Приятелям і Знайомим

Веселих Свят Різдва Христового

— і —

Щасливого Нового Року!

бажають

МИХАЙЛО і ДАРІЯ МИСЬКІВ з ДІТЬМИ

— власники —

ЗНАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ

„БРОДНІ“

НАПИТКИ (LIQUOR STORE) — М'ЯСНІ ВИРОБИ
ІМПОРТОВАНІ ДЕЛІКАТЕСИ.

954 18th Ave., Newark, N. J. ES 2-5154

Веселих Свят

Різдва Христового

та

Щасливого Нового Року

УСІМ УКРАЇНСЬКИМ УСТАНОВАМ
ТА ВСІМ ПОКУПЦЯМ

— бажає —

УКРАЇНСЬКА М'ЯСАРНЯ

та

ХАРЧОВА КРАМНИЦЯ

B. L. B.

841 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N.J. Phone: EL 3-4689

Веселих Свят

Щасливого Нового Року

ВСІМ УКРАЇНЦЯМ

— засилає —

Василь Когут

WILLIAM KOHOOT — FUNERAL HOME

86 West 14th Street Bayonne, N.J. HEmlock 6-6202

Українським Організаціям та ВШ. Клієнтам,
Родині та Знайомим

З Різдва Христовим

та Новим Роком

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— бажають —

Антін і Наталія Лазірки

НАТАЛКА й ОЛЕГ — діти

власники

OLYMPIC

COMMUNITY MARKET

122 — 40th Street — Irvington, N.J. — 375-3181

ВІТАЄМО

ЧИТАЧІВ ГАЗЕТИ, НАШИХ ПРИЯТЕЛІВ
І БАГАТЬОХ НАШИХ КЛІЄНТІВ

ЗІ СВЯТАМИ

ТА З НОВИМ РОКОМ

**PACKAGE EXPRESS &
TRAVEL AGENCY, INC.**

1776 BROADWAY — NEW YORK, N.Y. 10019

І ВСІ ВІДЦІЛІ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ!

вітає

ІЄРАРХІЮ, СВЯЩЕНСТВО, МОНАШІ ЧИНИ І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, ПАСТОРІВ І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКИХ БАПТИСТСЬКИХ І ЄВАНГЕЛІЙСЬКИХ ЦЕРКОВ, ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, ЕКЗЕКУТИВУ І ЧЛЕНСТВО УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕГОВИГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ І ВСІ ЙОГО ВІДЦІЛІ, ПРОВІДИ І ЧЛЕНСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ І ПОЛІТИЧНО-ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, УПРАВИ І ЧЛЕНСТВО НАУКОВИХ, ЛІТЕРАТУРНИХ, МИСТЕЦЬКИХ, ЖІНОЧИХ, ШКІЛЬНИХ, ПРОФЕСІЙНИХ, ГРОМАДСЬКИХ І ОБЕЗПЕЧЕНЕВИХ УСТАНОВ, ОБ'ЄДНАНЬ, СОЮЗІВ, ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ДИРЕКЦІЙ І ПРАЦІВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ КРЕДИТОВИХ КООПЕРАТИВ, ОБ'ЄДНАНИХ В „ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ“ ТА ВСЕ СВОЄ ЧЛЕНСТВО З РОДИНАМИ

з найкращими побажаннями

ВЕСЕЛИХ І РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

а в НОВОМУ 1977 РОЦІ

найкращих успіхів в праці для добра Української Церкви і Народу.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

„УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ“

і

Щадничо-Позичкова Спілка

„ТРИЗУБ“

у Філадельфії, Па.

Українська Щадничо-Позичкова Спілка

„ТРИЗУБ“

у Ньюарку, Н. Дж.

Українська Щадничо-Позичкова Спілка

„ПЕВНІСТЬ“

в Чикаго, Іл.

ВАСИЛЬ ФЕДОРЕНКО...

(Закінчення зі стор. 1-01)

пертизу до Інституту ім. Сербського в Москві. Його визнавали психічно здоровим і судовий процес відбувся у Харкові 17 до 23 червня 1974 р. Дзюбу засудили на 5 років таборів суворого режиму і він прибув на 36 таборний пункт 21 вересня 1974 року.

В березні 1975 р. Київський обласний суд засудив Юрія Тимоновича Литвина на 3 роки таборів звичайного режиму. Ю. Литвин, 1934 р. народження, вже відсидів 10 років раніше (1955-1965) за його участь в українському національному русі. Вдруге Литвина арештовано 14 листопада 1974 р. в місті Рівне. Литвина обвинувачували в збереженні та поширенні віршів і статті „Трагічна галерея”. На процесі Литвин відмовився давати свідчення (він навіть не відповів на питання у формальній анкеті) і заявив, що цей суд „смертельний” для нього. У Литвина є тяжка виразка шлунку. Під час процесу дружина Литвина була покликана свідчити проти мужа і вона доказувала, що підсудний не любив Брежнєва: „Коли по телевізорі показували Брежнєва, він виключав його”.

Литвина відправлено до табору в Комі АССР на тяжку працю. При кінці серпня 1975 р. під час побачення з матір'ю, Литвин втратив притомність і побачення закінчилося. Його помістили в лікарню і 10 грудня 1975 р. оперували. 8 січня 1976 р. Литвина відправили назад до табору на працю. При рості 170 см. Литвина вага була 42 кілограми. Останньою стан здоров'я Литвина значно погіршився. Адреса його матері с: Київська область.

Васильківський р-н, с. Баракти, Порученко, Надія Антонівна.

16 листопада 1975 р. Микола Горбаль закінчив свій таборний строк і виїхав в Тюменську область на заслання. Горбаль арештовано 1970 р. в Тернополі і засуджено на 5 років таборів і 2 роки заслання.

Минулого року закінчив таборний строк Микола Коц і виїхав на заслання в Томську область, в м. Тегульдет на 5 років. Коц закінчив сільськогосподарську академію Київського державного університету. В 1967 р. працював в Тернополі викладачем технікума. Засуджений за статтю 70 КК УРСР на 7 років позбавлення волі і 5 років заслання за його участь в українському національному русі.

В жовтні 1975 р. виїхав на заслання Володимир Ганзюк. Ганзюк, 1932 р. народження був двічі засуджений. Перший раз відбув строк 10 років таборів за участь в збройній боротьбі У.ПА. Другий строк 5 років таборів і 3 або 5 років заслання — також за діяльність в УПА. В 1972 р. Ганзюк зрікся совєтського громадянства.

В жовтні 1975 р. під час обшуку в Мордовських таборах, у Вячеслава Черновола сфокісовано його вірші.

З Пермських таборів до Володимирської тюрми були перевезені українські політв'язні А. Турік і Гайдук.

Здоров'я Юрія Шухевича значно погіршилося у Володимирській тюрмі. Під час XXV з'їзду КПРС Юрій Шухевич брав участь в загальній голодівці в'язнів Володимирської тюрми.

Амальрик на вечорі...

(Закінчення зі стор. 1-01)

і стати в обороні переслідуванню, де б це не було.

Наступним промовцем був Павло Литвінов, відомий дисидент і безпосередній співробітник Сахарова та генерала П. Григоренка. Він у те, час зразу посадив до свого слову підкреслив, що в СССР вжито психіатрію проти політичних в'язнів і яким самим вона стала одним з найгірших засобів у переслідуванні інакше думуючих. Але і в тих обставинах знайшлися люди, які стали в обороні переслідуваних.

Він зробив порівняння сучасного стану в СССР, де надживається медично-психіатрією з гітлерівськими часами, де також роблено різні медичні експерименти з переслідуваними людьми. Розказав про процеси над політичними в'язнями в СССР, на які нікого не допускають. З політичних в'язнів роблять ментально хворих. Такий політичний в'язень може вийти з ув'язнення тільки тоді, коли напише, що він перед тим був психічно хворий, а тепер вже здоровий. Якщо він це зробить, тоді його можуть випустити.

Литвінов подав коротку сільветку Володимира Буковського, який засуджений в 19-жовтні 72 році на 7 років в'язниці і п'ять років заслання. Тепер перебуває у Владимирській тюрмі. Другим є Семйон Глузман, лікар засуджений також в 1972 р. на сім років ув'язнення і 3 роки заслання. Він написав до самвидавства про зловживання психіатрією, а зокрема став в обороні ген. П. Григоренка. Ми повинні їм допомогти так, як вони це робили в обороні політичних в'язнів. Микола Плахотнюк, лікар, був позачасно засуджений 1972 р. визнаний психічно хворим і сидить у Дніпропетровській психушці.

Головним промовцем вечора був Андрій Амальрик, відомий дисидент, автор книжки „Чи СССР проіснує до 1984 року”, тепер живе у Голландії. Амальрик розказав короткий епізод зі свого ув'язнення і чому він не поїхав до психушки. Пані і Панове, — говорив Амальрик — вибачте мені, що не можу говорити по-англійськи, тому говоритиму по-російськи. Я сьогодні переконався, що ЗСА це справді надзвичайно красива країна. Я знаю, що ліве осуджують правих, і напівки. Сьогодні осуджують по всіх країнах правих за переслідування лівих. Я повинен сказати, що дисиденти в СССР однаково засуджують совєтський режим за переслідування, як і правих, чи фашистський уряд у Чиле. Ми неспроможні повернути природу. Кожний думає в першу чергу про себе. Чилійці в першу чергу думають про себе, а ми це робимо також, але часто ми самі цього не завважуємо. Мій друг П. Литвінов добре розказав про психіатричні тюрми в СССР. Можу сказати, що я мабуть, одиниць, який не маю досвіду з психіатричних переслідувань. Хочу Вам розказати, чому я оминув це. Я

устрів був одного американського кореспондента і сказав йому, що я написав працю під назвою: „Чи СССР проіснує до 1984 р”. Він мені сказав: — Що ви робили? Він у те, час зразу посадив до психушки. — Вони цього не зроблять — сказав я, — бо проти політичних в'язнів я написав книгу для того, щоб одержати гарні гроші. Вони скажуть — ми думали так само, (на чому я не був у психушці).

Я був у психіатра всього три хвилини. Він мене записав, чому я відмовляюсь працювати? Який же глупд прахитрю з гітлерівськими часами, де також роблено різні медичні експерименти з переслідуваними людьми. Під час допитів в КГБ він політичними в'язнями в СССР ніколи не покликався на Конституцію, чи декларацію людських прав, але в той же сам час все покликався й горив, що сказав Сталін.

„Сталіна я не читав. Я мав дома стару мамину куховарську книжку. В цій книжці кожен розділ починався цитатою Сталіна або про Сталіна” — говорив Амальрик під загальний сміх в залі. В 1937 році — продовжував Амальрик — Сталін був дуже зайнятий ростріями мільйонів людей, але він знайшов час, щоб записати Миколу, чи всі колгоспники мають шампанське? (зала знову вибухла сміхом). Так, в книжці було написано, що Сталін турбувався, чи колгоспники мають шампанське. „Я був до того, щоб озорний під час допитів КГБ. Коли мені казали, що я говорю про дрібні й малі речі, то я їм відповідав — як сказав товариш Сталін, що з малозначних речей творяться великі речі. Мої допитувачі не мали на це відповіді (на залі сміх). Сьогодні важко розпізнати в СССР хто є лікар-психіатр, а хто є КГБ, бо психіатрами є кагебісти, а кагебістами психіатрами, це значить, що вони є одне і те саме. Дякую, що ви мене прослухали” — закінчив своє слово Амальрик.

Після цього присутні старі й нові Амальрики давали відповіді. На питання: який процент не-росіян є в концтаборах, Амальрик відповів — на це питання не можу відповісти, бо не робив статистичних підрахунків. Я певний, що процент інакш національності в порівнянні до росіян є високий. Андрій Амальрик є середнього росту, шуплий, добре презентується і робить враження людини західного шліфу. На ньому непомітна совєтчина. Реагує дуже швидко і дає відповіді змістовні й влучні. Промову Амальрика з російської на англійську мову перекладав Марко Царинник.

На закінчення пані Айнс Вайсман, що є головою Лонг айлендського Комітету для оборони совєтських жидів прочитала точки резолюцій вечора, які мають бути вислані до Брежнєва та інших інстанцій.

ПРО ВАРТІСТЬ...

(Закінчення зі стор. 2-01)

Я говорю з власного досвіду, бо зустрічаюся з подібними запитаннями на кожному кроці, коли тільки опинюся в американському товаристві. І це не оминє жадного українця. Не знати відповіді на їхні питання, — це дуже прикрі і неприємне почуття, бо американці вимагають безпосереднього виснаження українського походження і доказів на його окремішність від російського народу. Вони із сумнівом і підозрінням ставляться до такої українця, який не вміє їм дати негайної докладної відповіді. Тому я знаю наперед, що градуанти Академії св. Юра такої неприємності не знають, бо освідлення учнів про культуру та здобутки українського народу є якимсь метою навчання в програмі св. Юра.

Будучи в коледжі, українці вперше зустрілися з російською версією історії України. Вони не будуть знати, як боротися з цією неправдою, якщо вони не будуть в цьому напрямі добре підготовані. Вони навіть повірять, що те, що їм професори викладають, є чистою правдою, бо досвідчені професори легко зможуть збити студентські непевні аргументи. Зате градуанти Академії св. Юра озброєні правдою, бо знають українську історію і російську версію

нашої історії, знають аргументи проти неї.

В Академії учні не тільки серйозно вивчають українську культуру з книжок, але мають нагоду відтворити цю культуру в практиці через участь в різних клубах: вишивання, кераміки, писання писанок, танців і хору. Також мають можливість працювати у видаванні української газети. Це дає нагоду відпруження і упрямство час учням.

В попередніх точках я підкреслила практичну і етичну вартість Академії св. Юра. Тепер я зупинюся на патріотичній вартості. Академія св. Юра нам потрібна, щоб показати перед світом, що ми є гордий нарід, який дбає про те, щоб його молодь виростила, збагачена не тільки культурою народу, між яким вона живе, але також збагачена культурою своїх предків. Таким способом учні Академії два рази більше користаються із середньої школи, ніж їхні приятелі, які ходять до виключно американських шкіл.

Без значної підтримки українського суспільства Академія св. Юра перестане існувати і її важлива та відповідальна роль у продукуванні свідомих українців, на жаль, закінчиться. Це буде превелика втрата, бо, на мою думку, нема ліпшого патріота над свідомого українця.

Японський прем'єр Мікі зрезигнує із свого становища

Токіо, Японія. — Прем'єр-міністр Японії Такео Мікі заявив 15-го грудня ц. р. кореспондентам, що він введє до проголошення свою резигнацію, щоб тим самим перевернути на себе відповідальність за неуспіхи власної Ліберально-Демократичної партії, яка зазнала великих неспіхів у недавніх виборах і перший раз за 21 рік страждала більшість в парламенті. Про резигнацію Мікі

говорились раніше, але ніхто не був певний, коли це станеться, аж поки сам прем'єр не виявив цієї таємниці, кажучи, що він зрезигнує в п'ятницю, 17-го грудня. Ліберально-Демократична партія здобула у виборах 249 голосів на 511 місць у парламенті і навіть, якщо б вона одержала 11 голосів незалежних послів, то це було б замало, щоб без перешкод керувати державою.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СПИСОК БУДЕ ПРОГОЛОШЕНИЙ СВЯТИМ

Ватикан. — Консисторія з 34-ох кардиналів у понеділок, 20-го грудня, формально затвердила канонізацію єпископа Джона Ноймана на святого, який відзначався душепастирською роботою між імігрантами до ЗСА. Єпископ Нойман, який народився в німецькій родині в Чехії, прибув до Америки в 1836-му році, був висвячений на священника і працював між імігрантами в північній частині Нью Йорк стеату, а від 1852-го року до його смерті в 1860-му — був єпископом Філадельфії. Помер на 48-му році життя. Папа Павло VI повідомив, що формальне проголошення Джона Ноймана святым відбудеться 19-го червня 1977-го року.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЮ ІЩАК РАБІН ЗРЕЗИГНУВАВ

Єрусалим. — Ішак Рабін, прем'єр-міністр Ізраїлю, зрезигнував із свого становища в понеділок, 20-го грудня ц. р., запропонувавши відбутися нові парламентарні вибори та розв'язання дотеперішнього парламенту. Рабін вручив свою резигнацію на руки президента Ефраїма Каіра і після

аідбуть розмови з президентом погодився виконувати функції прем'єра до слідуючих виборів, які правдоподібно відбудуться в травні або червні наступного року. Упадок уряду Рабіна спричинили консерватисти, т. зв. Національно-Релігійна партія, послі якої ще минулого тижня висловили були недовіра уряду і домагалися резигнації прем'єра. Кокус Робітничої партії, до якої належить Рабін, підтримував потягнення Рабіна і схвалив його заклик про відбуття нових виборів, перелачи одночасно справу димсії уряду на розгляд 600-членного Центрального Комітету для формального затвердження.

Українці на фестивалі в Канаді

Леся Щур (Храплива) при шкільній виставці.

Лондон, Канада. — Вже восьмий рік українська громада Лондону відрізняється своєю культурою на річному цілоденному фестивалі Фолке Арте Кависел. Фестиваль відбувся у Сентеніял Голл 21-го листопада ц. р. в місті, де 3,500 із 247,000 населення признаються до українського походження.

Під проводом лондонського Відділу Комітету Українців Канади, українці зайняли чотири кіоски зі 51 міжнародних кіосків. Жінки Союзу Українок Канади та Об'єднання Жінок Ліги Визволення приготували кіоски зі смачною кухнею та печивом. Від самого відкриття люди обступали столи, щоб купити і покуштувати українські страви. За кілька годин продано тисячу голубців і вареників.

Виставка у к раїнської культури показувала коло 4,000 відвідувачам — вишивки, кераміку, різьбу і писанки з різних частин

України. Спеціальне зацікавлення викликали великий, пташками оздоблений коровай та бандура. Пояснення техніки робіт і експонатів давали краще зрозуміти українську культуру не - українцям.

Виставка у к раїнської Школи демонструвала навчання української мови в Лондоні. Українська Рідна Школа і Курси Українознавства дістають фінансову допомогу від місцевого уряду, і це тепер дозволяє навчання англійських людей української мови. Кілька навіть дорослих виявили зацікавлення відновити своє знання української мови.

Дівчі під час фестивалю виступали танцюристи вірмени, поляки, українці та інші. Але, як звичайно, Український Танцювальний Ансамбль „Дунай” зі Сент Кетерінсу викликав найбільше оплесків та вигуків „браво”.

Б. Колос

Веселих Свят!

Веселих і Радісних Свят
та
Щасливого Нового Року!
Вельмишановним Покупцям, Приятелям
і Знайомим
бажають

власники крамниці різноманітних алкогольних
напитків, імпортованих і тутешніх, як рівнож
мясно-харчових продуктів

В. І. С. ТАЛАНЧУНИ

990 Clinton Avenue, Irvington, N.J. 372-6134

Веселих Свят Різдва Христового

та
Щасливого Нового Року

нашим Покупцям, Приятелям і Знайомим

бажають

БРАТИ ПІТЬО

МАСТЕРНЯ КУХОННИХ КАБІНЕТІВ

354 Colt Street, Irvington, N.J. 07111 373-7138

Веселих Свят!

Веселих Свят
Різдва Христового
і щасливого Нового Року
членам, прихильникам
та всьому громадянству

бажає
Українська Федеральна
Кредитівка "Самопоміч"
в Джерзі Ситі
Self-Reliance Federal Credit Union
558 Summit Ave, Jersey City, N.J. 07303

Веселих Свят

Щасливого Нового Року

бажає Всім

Михайло Гриненко

власник

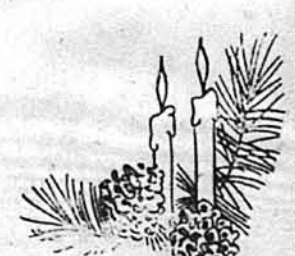
НОВОГО РЕСТОРАНУ

в Українським Народнім
Домі

140 2-га Авеню в НЬЮ ЙОРКУ

Тел.: (212) 533-6765

Українські й європейські страви

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

всім Дорогим Покупцям, Друзям і Знайомим

— б а ж а є —

Михайло ПИЛИПЧАК з Дружиною

власник — УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСАРНІ

"EUROPA"

527 Jersey Avenue — JERSEY CITY, N. J.

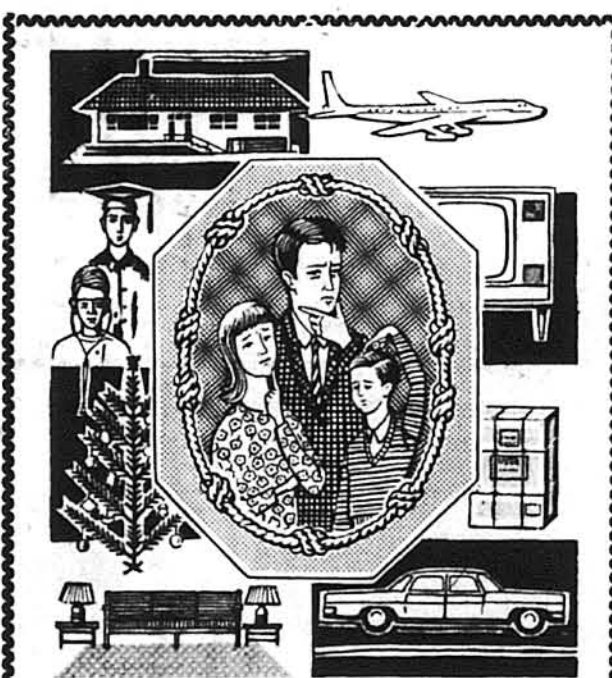
Тел.: HE 5-2221

УКРАЇНСКА МУЗИЧНА ФУНДАЦІЯ
складає сердечну подяку Вельмишановним Мистцям:
АННІ ЧОРНОДОЛЬСЬКІЙ
АНДРІЄВІ ДОБРЯНСЬКОМУ
ЮРІЄВІ МАЗУРКЕВИЧЕВІ
та
ТОМІ ГРИНЬКОВУ
за їхній безкорисний виступ для Фондуції, на Інавгураційному Концерті УМФ в дні 6-го листопада 1976 р. в Нью-Йорку, як теж всім Приятелям, які допомогли у влаштуванні цієї імпресії.
ПРЕЗИДІЯ УМФ

Увага! Нью-Йорк, Ірвінгтон і Околиці! Увага!
ЗАХОДАМИ МІСЦЕВОГО ВІДДІЛУ УККА
владшуватимуться
в неділю, 23-го січня 1977 р.
о год. 4-й по пол.
в **IRVINGTON HIGH SCHOOL**
1253 Clinton Avenue, IRVINGTON, N.J.
УРОЧИСТЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
РОКОВИН ПРОГОЛОШЕННЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
В програмі: Офіційна і мистецька частини у виконанні кращих сил околиці.
До масової участі закликається все Громадянство.
Записатися Організації та влаштувати імпресію в цьому дні.
УПРАВА ВІДДІЛУ УККА

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам
УНСОЮЗУ
Повідомляємо Членів і Відділи УНСОЮЗУ, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСОЮЗУ мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів, **не пізніше, як вполудне 31-го ГРУДНЯ 1976 р.**
Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зараховані на 1976 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСОЮЗУ заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайкраще, а всі Відділи УНСОЮЗУ вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 31-го ГРУДНЯ 1976 року до полудня.
Звертається увагу на те, що Відділи, які спізнатися з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.
ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

УКРАЇНСКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Не турбуйтесь — з вами щастя!
йдіть до цілі певним кроком —
«Лозинку» гетьше дасть вам
«Самопоміч» у Нью-Йорку.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
«САМОПОМІЧ» в Нью-Йорку
Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
Tel. (212) 473-7310

ЗАПРОШУЄМО ВІШ. ГРОМАДЯНСТВО НА УКРАЇНСЬКУ ТРАДИЦІЙНУ
НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ
яка відбудеться в просторих бенкетових залах
«Holiday Inn» of Somerville
US Route 22 (East Bound)
31 грудня 1976. Початок о год. 9 вечора до?
• При звуках оркестри «МРІЯ» під кер. В. ХОМУТА.
• Холодний і гарячий буфет для гостей протягом цілої застави, включно з шампаном при ЗУСТРІЧІ НОВОГО РОКУ, за вступом тільки 35.00 дол. від пари.
• Проситися ЛЮДИНАМ РЕЗЕРВУВАТИ СТОЛИКИ НА 8, 14 осіб і т. д.
• Власник — УКРАЇНЕЦЬ під українським зарядом.
Телефони: (201) 526-8500, в українській мові — (201) 526-1866

Нам'яті Романа Солтикевича

Якими словами передати до болу сумну вістку про смерть широко відомого на рідних землях та на переселенні в Канаді і Америці диригента хорів, учителя і пропагатора української музичної культури, щирого патріота Романа Солтикевича.
У середу, 17-го листопада 1976 р., у вечірніх годинах, небажана смерть перервала струни його музики та його життя. Прийшовши 67-річний шлях трудовитого і плідного життя, яке ще передчасно відійшло у вічність. Осиротів любу дружину, трос ще неповнолітніх дітей, родину, друзів і приятелів ансамблю «Дніпро» та й інших хорів, якими диригував і вкотре усю українську громаду Едмонтону, який посвячував талант та сили через повних 25 років.
Блаженної пам'яті Роман Солтикевич прийшов на світ 4-го лютого 1909 р. в селі Улючі на Лемківщині в Західній Україні, в родині о. Ореста і Леонтина Мінкевич-Солтикевич. Це було сільське село, з традиційним знаменитим хором ще з 1860 року, що його заснував о. Мих. Вербицький, композитор українського національного славля. «Ще не вмерла України». Ця традиція панувала в родині о. Солтикевича і в її дусі виростав та виховувався молодий Роман, набираючись знання зразку в народній школі в рідному селі, а відтак в середній — в Перемишлі. Обдарований музичним талантом, по закінченні гімназії вступає на музичні та диригентські студії до Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові, а відтак продовжує і поглиблює їх в Кракові, де диригує студентським хором.
Вже від 1939 р., як 21-річний юнак веде церковні та світські хори на рідній Лемківщині та на різних конкурсах здобував з ними перші місця. Як свідомий і активний націоналіст попадає до польської тюрми ще до Другої світової війни, а в час війни доволі дошкульно до досвідив і німецького режиму.
1944 рік, це рік великого ісходу «на Захід» синів і дочок України в утчі перед большевицькою навалю. В мандрівці «на Захід» Роман Солтикевич на короткий час зупиняється в Австрії, а відтак у Франції. Зовсім природно, він як любитель музики, там де тільки мав пригожий ґрунт, зарав організував хор. Остаточно 1951-го року переселяється на постійно до Канади, до Едмонтону. Зразу стає диригентом хору катедрального храму св. свц. Йосафата. В 1953 р., засновує чоловічий хор «Дніпро». Початково це був невеликий, кільканадцятьчленний хор. Та під його впливом провідом він розростається і під мистецьким оглядом стає найкращою хоромою одиницею на Заході Канади.
В 1955 р. одружується із Стефою Дерек, а дочекавшись дітей — сина і двох дочок — дає їм всесторонне виховання та виціплює в них любов до музики і рідної пісні.
Якщо згадуємо про 25-річне життя бл.п. Р. Солтикевича в Едмонтоні, то він як диригент майже всеціло присвятив свою працю в тому часі хорів «Дніпро». Але попри це він і диригував хором при церкві св. Юрія, а від 1965 р. аж до хвилі своєї смерті управляв хором катедрального храму св. Івана, де також зорганізував молодечий хор СУМК і ним управляв через 10 років. Хор «Дніпро», якому він віддавав свій музичний талант і свій труд, був початково чоловічим хором на службі української громади Едмонтону. Та не тільки Едмонтону. Він був і з відомим своїми виступами в цілій Алберті в Манітобі, а останньо 11-го листопада виступав в Оттаві. Роман Солтикевич з хором «Дніпро» виступав на міжнародних фестивалях, де здобував перше місце. За ці успіхи в ширенні української музичної культури і в збагачуванні культури Канади, 1973 р. прем'єр Алберті Петро Логід наділює його відзначенням «за досягн.» Це ще більше заохочує його до праці в хорі і він вербує до хору жінок, щоб таким чином створити мішаний хор. Це йому повністю вдається. Маючи вже такий хор, в співпраці з танцювальним ансамблем «Черемош», виводить хоромо-інструментально-танцювальний монтаж, унікальне вокально-хореографічне явище в Канаді, з якими виступав на фестивалях і концертах в Алберті, а навіть в Америці на ЕКСПО 74 в Спокені. Закопаний успіхами таких монтажів, маючи на увазі, що «Черемош» не все може включитися в спільні виступи, бо має свою програму праці, організує при хорі «Дніпро» оркестр і танцювальну групу, з чого постає мистецька одиниця, ансамбль «Дніпро» із 120 членами.
Бл.п. Роман Солтикевич задіяний в майбутність ансамблю, віддаючи всеціло праці над ним та хором катедр св. Івана і СУМК-у, зовсім не звертав уваги на те, що часте хвилювання перед виступами й думка щоб все випало якнайкраще та вкотре і вік, можуть спричинити серцевий напад. І вкотре цей так небажаний «гість» прийшов до нього, взимі 1975/76 рік. Кілька місяців тривало поки він вернувся до здоров'я і знову почав працювати в ансамблі і в катедральному хорі. Провів над хором СУМК передав в молодші руки... Та небажаний «гість» загніздився в його серці на добре. Вліті 1976 р. дав він знов про себе знати, щоб вкотре 17-го листопада перервати недовічний симфонію життя диригента Романа Солтикевича. Навіщо леліав він думку про 25-річчя хору-ансамблю «Дніпро», яке припадає на 1978 р. Та не дівдався сербного ювілею свого диригентського праці.
Смерть Романа Солтикевича, це болюча втрата не тільки його найближчої родини, але й усієї едмонтонської української громади. Воля Всевишнього забрала нам його мабуть на те, щоб він в небесних хоромою прославляв його так, як це робив тут на землі, віддаючи йому хвалу в піснях різних церковних та й світських хорів, що ними диригував. Едмонтонці залишили незагаслий слід своєї праці. Хай же пам'ять про нього залишиться в майбутніх поколіннях.
Український Едмонтон, масовою участю в похоронних підправах, засвідив пошану до покійного бл.п. Романа Солтикевича, віддаючи йому останню при службу, так на памахиді в катедральному храмі св. Івана Української Греко-Православної церкви 21-го листопада, як і в похоронному Богослужбінні в українській католицькій церкві св. Юра, 22-го листопада.
Памахиду відслужив о. митр. А. Хомяк, парох катедрального храму в асистії о.о. протоієрей М. Кришчука, О. Фляка, В. Лакусті і

о. І. Стуса, а присутнім на ній був Владика Борис. Сотні вірних українських церков заповнили просторий храм по береги. Співав катедральний хор під проводом пані Л. Чумер, підсилений членами хору «Дніпро» та СУМК-у. Разом — прибуло 100 хористів. Почесну стійку біля домовини з прапорами тримали пластуні, по трос з жіночого і чоловічого куренів. Решта пластунів в одностроях зайняли місця у перших лавах ліворуч домовини. Безпосередньо за пластунами були члени ансамблю «Дніпро» та хору СУМК. Праворуч домовини, дружина і діти Покійного та найближча родина. Прощальне слово виголосив о. митр. Хомяк. Подаючи короткий життєпис Покійного, зокрема зупинився на його 11-річній праці як диригента хору катедр св. Івана та молодечого хору СУМК. Оце митрат передав вислов щирої співчуття родині Покійного від Блаженнішого митрополита Української Греко-Православної Церкви в Канаді Андрія, та проголосив збірку на Освітний Фонд Романа Солтикевича, що його заініціював окремий Комітет. Фонд призначений на навчання дітей Покійного та інших дітей, які потребуватимуть допомоги. Фонд буде зложений в Алберта Герітедж Траст Ко.
У понеділок, 22-го листопада о год. 9:30 ранку почалися похоронні відправи в церкві св. Юрія Святого Літургією, що її правили о. крилош. В. Тарнавський та д-р Е. Каміньський. На Богослужбінні були присутні о. митр. А. Хомяк та о. протоієрей О. Фляк. Хоча був день праці, на похорон прийшло багато вірних, а члени хору СУМК усталилися біля домовини з горючими свічками. Співав хор «Дніпро», яким диригував Т. Слабий. По Богослужбі о. крил. Тарнавський, парох церкви св. Юрія виголосив прощальне слово. Устами отця парох Покійний Роман попрощався із своєю родиною і парафією, а відтак численні учасники похорону на чолі з о. Тарнавським відправили тлінні останки бл.п. Романа на вічний спочинок на цвинтар св. Михайла. Там, по довершенні кінцевого похоронного акту, І. Прокоп прочитав жалібний вірш власного укладу, а ада. В. Підручний, голова едмонтонського від. КУК, попрощав Покійного від української громади Едмонтону. «Грудкою землі» на свіжу могилу були акорди улюбленої пісні Покійного «Крилець» та прощальної «Видиш бате мій...», що їх відспівали члени хору «Дніпро» та уся жалібна громада. Диригувала п-і М. Дитиняк.
На поминальному обді в залі УНО, прощальне слово виголосили від провінційного уряду Алберті посол В. Дячук, від УНО і Курсії Українознавства проф. С. Грох, від Музичного Т-ва п-і Н. Дитиняк, від катедрального хору п. Кравеч, від хору-ансамблю «Дніпро» д-р Л. Фарина, від хору СУМК Галя Магуса та від Пласту ада. П. Саварин. Подяку священникам за відслуження похоронних обрядів та всім тих безпосередньо чи посередньо трудився в час тих жалібних днів, від родини Покійного слав його син Оrest.
Іван Хома

о. протоієрей
ІВАН ЧУМАК
на 83-му році життя.
ПРАСТАС буде відправлений в середу, 23-го грудня, о 5-й год. веч. в церкві св. Володимира в Гартфорд, Конн.
ПОХОРОН в четвер, 23-го грудня 1976 р. о год. 9-й ранку, після похоронних відправ Тіло буде перенесено на Український Православний Цвинтар в С. Банні Брук, Н. Дж.
З волі Покійного, всі похоронні відправи очолюватимуть о. декан протопрезбйтер Віталій Коваленко.
Опечалена Родина:
донька — ЛЮБА в Україні з 3-ма внуками та онуками Покійного, як рідні діти народила 16-ти років —
ГРИГОРІЙ І АНАСТАСІЯ ЄЛІНСЬКІ

В ДРУГУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ, ЯК З ВОЛІ БОЖОЇ ВІДПІШОВ
У ВІЧНІСТЬ
мій Дорогий і Незабутний ЧОЛОВІК
бл. п.
ЮРІЙ КОНОНІВ
буде відправлена
Памахиди
ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОГО
в неділю, 26-го грудня 1976 року
о год. 11:30 ранку
в Українській Православній Церкві св. ТРОПЦІ при Лайонс Алені в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
Заупокійні Святі Літургії
будуть відправлені
в понеділок, 27-го грудня 1976 р.
о год. 10-й ранку в ХРАМІ-ПАМ'ЯТНИКУ в БАННІ БРУК, Н. Дж.;
в Українській Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ в НЬЮ-Йорку, Н. Дж.;
в Українській Католицькій Церкві в ОШАВІ, Онт. Канада.
Про молитви за спокій Душі Покійного просить —
ДРУЖИНА

Замість квітін на спадку моглили
св. п. Надії Фінішечки
складаємо 25.00 доларів на Фонд Патріярхату.
Другіми Володимирів і Рідні перенеслимо вислов жалібного співчуття.
Едмонора і Іван ГРЕШАКІ

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
і **УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ** — **МЕТРОПОЛІТАНІЙ ВІДДІЛ**
повідомляють, що
в суботу, 25-го грудня 1976 року
о год. 12-й дні
в Сороковий День після упокоєння
св. п. проф. д-ра мед.
ВАСИЛЯ ПЛЮЩА
дйеного члена Академії
в Катедрі св. Володимира
160 Захід 82-га вул. в НЬЮ-Йорку, Н. Дж.
буде відслужена
Памахиди
Панахиду відслужить Арх. Владика ОРЕСТ з участю настоятеля Катедр св. Володимира о. прот. ВОЛОДИМИРА БАЗИЛІЄВСЬКОГО.
Просимо вшанувати спідку Покійного.

Замість квітін на спадку моглили
Незабутнього КАТЕХИТА
о. проф. д-ра Василя Лабі
на Українській Католицькій Університет ім. Папи Клементія у Римі, буші Учні середніх шкіл у Львові складають:
Славця Олексій-Грибеш..... 510.00
Стефа Тис-Фур..... 10.00
Зонка Оршківач-Малиновська..... 10.00
Марія Пашковська-Гордічук..... 10.00
Люба Лиско-Лешковська..... 5.00

НА ШЛЯХУ ДО МЕТИ:
Жертводавці
на Фондацію
УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ (УНІГУ)
Жовтень-Листопад 1976 року.
По 500 дол. — Петро Боднар, Евгения Тріска; 400 дол. — Федір Ратуш; Роман і Наталія Мартинюк 290 дол.; Василь Бугай — 150 дол.;
По 100 дол. — Ярослав П. і Варвара Бачинський, Богдан Гаврилович, Ольга Дядинок, Іван Іванейко, Оксана Сидорак, Степан Станішак, С.У.А. — Відділ 83, Степан Шуган;
Данило Богачевський — 80, по 75 дол. — Роман Махук, Теодор Попович, Роман Сили; Марія Шуст, Олександр Хома — 62, Іван Демків — 60, Василь Микита — 58.80, Володимир Кебуз — 55;
по 50 дол. — Ольга Амброз, Зенон Антоняк, Іван і Звенислава Врикович, П. Вакула, Ольга Голіні, Роман Дієвська, Семен Дигдало, Василь Ємець, Симеон Карман, Іван Керницький, Модест, Ірена Кливак, Михайлине Книжницька, Василь Корвач, Остап і Мальвіна Коропей, Володимир і Анастасія Кравс, Михайло Макаруч, Петро Будрий, Володимир і Софія Михайлів, Богдан і Анна Покора, Степан і Люба Процик, Михайло й Ольга Серета, Михайло Чайківський, Українці в Ст. Петербург, Малаї;
по 30 дол. — Володимир і Цілія Бабух, Катерина Вігус, д-р Андрій Бойкович, Ярема Волосенко, Ольга Горбанюк, П. Грибовський, Павло Лавринюк, Михайло і Галия Паламар, Іван і Ольга Палап, Стефан Фафендик, Посиф Урусский;
по 25 дол. — Микола й Антоніна Вазиліон, Григорій Бакуменко, Марія Бачинська, Володимир і Ніна Везза, Василь і Одарка Вітницький, Андрій Волк, Микола Гошовський, Степан Грубець, Іван Гадуз, Антін Гула, о. Л. Дорош, Михайло Дуб, Омелян Кіндзальський, Григорій Козак, Григорій Косовський, Оrest і Оксана Кравс, Павло Кузьмин, Остап Кузник, Іван Личик, Осип і Евгения Лукінішин, Самійло Нович, Джеймс О'Коннелл, Олександр Олександр, Н. Перуцун, Анна Печак, Лена Печак, Степан Прокопів, Василь Пучка, д-р Теодозій Сенковський, Джордж Сміт, Володимир Стечак, Володимир Терлецький, Ольга Тімко, Григорій і Марія Целюх, Степан Цимбала, Наталія Харів, Ігор і Ніна Шевченко, Михайло Яремчук, Микола Ярмо;
по 20 дол. — о. Теодозій Атаманюк, Іван і Посифа Баранчик, Михайло Войко, Симеон Дуда, Іван Запозлок, С. Корницький, Філарет Лукінішин, Софія Масловська, Степан Мельник, Юрій і Оксана Мельникович, Василь Мочернюк, Григорій Неділка, Олена Озерини, Клавдія Олесницька, Н. Оніщук, Павло Орлівський, Володимир і Марія Павлішин, Володимир Пацула, Роман Процик, Ярослав Пришляк, Петро Сагалів, Василь і Марія Семенів, Ярослав і Марія Ткачук, Касян Тукальський, Софія Шапкевич.
Навіть найменша пожертва на українські студії в Гарвардському університеті з кращим виником, як головні патріотичні звали, чи близькі патріотичні промови. Слово проговорити, а добре діло залишиться.
Всім Шановним Жертводавцям найсердечніша подяка!
Головна Екзекутива ФКУ
UKRAINIAN STUDIES FUND, INC.
HARVARD UNIVERSITY
1581-83 Massachusetts Avenue, Cambridge, Mass. 02138
Це оголошення оплачують —
докторант Роман Процик і д-р Адриян Сливочий

31-го грудня 1976 р. Початок о год. 9-й веч.
Зала нової світлиці на Оселі СУМА
Багато несподіванок, смачний буфет в заряді ВП. Пань.
УПРАВА ОСЕЛІ СУМА в ЕЛІЕНВІЛІ, Н. П. — влаштує
ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ
Оркестра «Водограй»
• Столи і нічліги просимо замовляти в Головній Управі СУМА — Тел. (212) 477-3084 або в Канцелярії Оселі СУМА — (914) 647-7230.
• Не Зустріч Нового Року запрошуємо Молодь і старше Громадянство.

Річні Загальні Збори Т-ва „Українська Учителська Громада“ в Чикаго

У неділю, 7-го листопада, Т-во „Опікун „Українська Учителська Громада“ в Чикаго відбуло свої Загальні Збори в приміщенні під катедрою св. о. Миколая.

Річні Загальні Збори відкриває голова Т-ва „УУЧ“ в Чикаго мгр Юрій Стельмашук, привітавши усіх присутніх, й попросив, щоб подати осіб до президії для переведення зборів. До президії обрано мгра Євгена Дачишина на голову, а Дмитра Грушецького на писаря - секретаря.

Протокол з минулорічних зборів прочитав писар Дмитро Грушецький, що присутні затвердили без поправок.

Від управи звітував голова управи Т-ва „УУЧ“ мгр Юрій Стельмашук, який прочитав свій звіт.

докладно вираховуючи наради - засідання управи, представництва в інших товариствах, як у Раді Українського Шкільництва, святкування 200-ліття Америки та 100-ліття українського поселення в Америці, що відбулося в Чикаго, участь в Річних Загальних Зборах Відділу УККА, наради з представниками БК-ШУ і т. п. Тут голова згадав навіть усі дні, в яких відбувалися зустрічі - наради.

Даліше звітували інші члени управи. Опісля голова Контрольної комісії Юлія Назаревич подала внесок на утримання довір'я муніципальній управі, що присутні схвалили. Номінаційної Комісії не було, бо Микола Оришук подав внесок, щоб членів до управи виборці подавали зі залі

Таким способом присутні виборці подавали до залі імена осіб до управи Т-ва „УУЧ“, і виборці затверджували їх своїм голосуванням.

Нову управу Т-ва „Української Учителської Громади“ обрано в такому складі: Ірина Дмитерко — голова; мгр Юрій Стельмашук — 1-й заступник; Оріс Покорна — 2-й заступник і скарбник Т-ва „УУЧ“; Дмитро Грушецький — секретар; Христина Рушицька — імпровізований референт; Лука Костелина — прес. і культ.-освітній референт; Лука Костелина — зовнішніх зв'язків (етнічних); А Михайлович — суспільна опіка; Іванна Горюньська — книгозбірня (бібліотека); Леся Кочман — Дяченко — дир. школи св. Володимира.

Члени Контрольної комісії: Юлія Назаревич — голова; Катерина Чайковська — заступник; Іван Дяченко — заступник. Члени Товариського суду: мгр Євген Дачинський — голова; Микола Оришук і Юрій Сидорович, заступники.

У точці внесків і поба-

жань, Лука Костелина висловився, що він вважає, що він вважає, що завідування опікуном школи перекриває управа Батьківського комітету Школи Українознавства, а вчителі зайнялися виключно навчальними справами. Мгр Юрій Стельмашук подав внесок, щоб Річні Загальні Збори Т-ва прийняли до відома й затвердили перенесення Річних Загальних зборів Т-ва „УУЧ“ з початку шкільного року, осінньо-зимових місяців, на кінець шкільного р. весняно-літніх місяців, щоб рівночасно зрівняти шкільний рік з адміністративним роком. Річні Загальні Збори прийняли це до відома й погодилися. Василь Шуй говорив відносно правильності Т-ва „УУЧ“, щоб завчасу підшукати відповідних людей до доповнення його.

Після вичерпання денного порядку, новообраний голова Т-ва „УУЧ“ директор Школи Українознавства при парафії св. Йосифа Ірина Дмитерко подякувала за довір'я і вибір і закрила Річні Загальні Збори Т-ва „УУЧ“.

Мгр Юрій Стельмашук

Школа Українознавства в Клівленді-Пармі

Нагороди УНСОюзу: інж. Іван Фур, голова Окружної Управи Відділу УНС в Клівленді, передає нагороди (чек 25 дол.) для 7-х найкращих учнів-абсолютентів, що склали матуру в Школі Українознавства 1975/76. (Зліва): Ірина Завадська, Люба Дмитрик, Ірина Дармохвал, Данило Винярський, Ірина Фарин, Христина Сушко, Рома Телішевська та інж. Іван Фур.

Потреба організувати українське шкільництво, виникла тут, вже в перших місяцях після Другої світової війни, коли почала напливати масова еміграція. З ініціативи тодішнього голови Т-ва Просвіта інж. Григорія Бобкова при співпраці ентузіастки учительки Михайлини Ставничої організовано в Клівленді українську школу і вже у вересні 1950 р. почалося навчання рідної мови. В тім самім році проф. Михайло Ждан заснував вищі курси українознавства для завантованих в українській мові учнів і став їхнім директором.

У 1952-53 шкільному році на вищих курсах українознавства директорство перейняв проф. Володимир Радзкевич. Перші три роки можна назвати організаційними. В цих роках Управу Школи і Учителської Збір підшукували приміщення для школи, навчання, та разом з Учителською Громадою укладали програми навчання і старалися придбати відповідні фонди для удержання школи.

Переломним роком у системі ведення школи є шкільний рік 1953/54. В цьому році створилися Шкільна Рада при УККА і своїми розробленими програмами навчання та виховання впроваджують одну систему для всього українського шкільництва Америки і друкує свої шкільні підручники. Під впливом Шкільної Ради реорганізується школа в Клівленді. Переіменовано курси Українознавства на Школу Українознавства, а навчання поділено на 3 ступені:

1) нижній ступінь, який обіймає 5-й, 6-й, 7-й і 8-й роки навчання;
2) середній ступінь, який обіймає 5-й, с-й, 7-й і 8-й роки навчання;
3) вищий ступінь, який обіймає 9-й, 10-й і 11-й роки навчання.

Із кожним роком фреквенція учнів в школі збільшується. У шкільному році 1951 було всього 46 учнів. Найвища фреквенція учнів в шкільному році 1968/69 була 346 учнів. Від цього року фреквенція дещо зменшується і в останньому шкільному році було 276 учнів.

Велику працю в розбудові Школи Українознавства вклали її управителі — директори, а то: проф. Михайло Ждан, проф. Володимир Радзкевич, проф. Григорій Голембівський, Роман Лесик, мгр Роман Чучкевич, проф. Іван Бурда, Марія Дуб, Олена Дуб, Василь Іванчук і мгр Степан Воляний.

Із збільшенням фреквенції учнів в школі, збільшується водночас рівномірно учительський збір, який з посвятою віддає

весь свій труд у тривку розбудову нашої школи. На основі обіймки Шкільної Ради уручковано в шкільному році 1966/67 підготовчу класу, яка має бути підбудовою Школи Українознавства, і для українських дітей, що не володіють українською мовою, створено англомовну класу.

Школа тепер нараховує 13 клас з 14-ма відділами. По закінченні XI-ої класи — абитуранти приступають до кінцевого іспиту на основі правил іспиту зрілості з українознавства в Школі Українознавства Шкільної Ради УККА. Таких абсолютентів, що вийшли зі Школи Українознавства в Клівленді по сьогодні, нараховується 284. Багато з них покінчили коледжі чи університети і с'їзди на своїх професійних становищах, а багатьох з них вже видно на громадських працях.

Знаючи, які духові цінності передасмо нашої молоді при влаштуванні імпрез, що допомагають виховувати нашу молодь в національному та релігійному дусі, намічується річково ряд імпрез. Найбільшими імпрезами, в яких учні беруть участь є Рідно-шкільна Ялінка під час Різдвяних Свят та Рідно-шкільне Свято Молоді. Кожного року нашу Школу відвідує інспектори, яких надсилає нам Шкільна Рада.

У 1966 р. нашу Школу відвідав Суперінтендант Бсрд оф Едукейшен Парми, д-р Стюарт Оппенгейдер і після цього, на засіданні цьогож Бсрд оф Едукейшен, односторонньо визнано нашу Школу зразковою ушковою установою. З того часу випускники Школи Українознавства одержували кожного року писемні грамоти. В шкільному році 1974/75 Бсрд оф Едукейшен Парми признав нашим абсолютентам 3 кредити.

Коли Шкільна Рада перекривала у шкільництві навчальну та виховну діяльність, виникла потреба створити статутове Товариство, яке перекривало б на себе адміністративну та фінансування школи. З ініціативи молодих кооператорів інж. Івана Фура, Яреми Попеля та Василя Камінського створено під головуванням проф. Володимира Радзкевича Організаційний Комітет для підготовки скликання Основних Загальних Зборів для оснування т-ва „Рідна Школа“.

Такі Збори відбулися 29 листопада 1953 року і на них обрано першу Управу Т-ва „Рідна Школа“ в такому складі: інж. Іван Фур — голова, Василь Камінський — секретар, а далі члени: Матвій При-туляк, Микола Кавка, Василь Кухта, мгр Роман Чучкевич, Іван Палка, Сергій Бушак і Семен Крислатий.

Новостворене Т-во „Рідна Школа“ перейняло на себе, як концесіонер, обов'язки організування та фінансування Школи і що працює воно продовжує почесно доскоджати. Т-во Рідна Школа забезпечує Школу потрібними посібниками до навчання, підшукує і оплачує приміщення Школи та виплачує скромну винагороду вчителям за їх корисну працю для наших дітей.

Товариство „Рідна Школа“ наладнало взаємину: Бсрд оф Едукейшен Парми. Управа Товариства також зорганізувала Учителські З'їзди та З'їзди Опікунів Школи Українознавства на терені нашого міста.

Від 1953 р. по сьогодні очолювали Т-во „Рідна Школа“ такі голови: інж. Іван Фур, проф. Юра Яремкевич, Константин Мельник, д-р Мирослав Мичковський, інж. Зорян, Городиский, Константин Городиский, Василь Ільчичин, д-р Євген Небеш і сьогодні інж. Євген Палка.

У шкільному році 1975/76 до матури приступило 18 учнів. Всі вони успішно склали кінцевий іспит зрілості; 7 з відзнакою, 7 з дуже добрим і 4 з добрим поступом.

Кожного року школа репрезентує своїх випускників-абсолютентів батькам і громадянству на спеціальних організованих бенкетізабах. Така репрезентация, яка увійшла вже в традицію і на яку молоді випускники нетерпеливо очікують, цього року відбулася і суботу, 21-го жовтня. Бенкет і забава відбулися при численній участі представників Організації і Товариства та громадянства.

Директор школи Василь Іванчук сердечно вітав абитурантів, представив їх поіменно присутнім, і вказавши на твердий шлях, що стоїть перед ними в далішій їхній мандрівці, закликав до послідовності і витривалості, головню для збереження ідейно-етичних і моральних принципів, та пам'ятати, хто вони, і яких батьків діти!

Короткий перебіг історії школи Українознавства на протязі 26-літньої праці, її труднощів і успіхів, подав Василь Камінський — доволі гострий (26 літ) член Управи і адміністратор школи.

Від Окружної Управи Відділу УНС в Клівленді і Екзекутивні центральні УНС, інж. Іван Фур щиро вітав абсолютентів, передав їм і їхнім батькам GRATULACIJI і признав за успішне завершення Школи Українознавства. Рівномірно інж. Іван Фур разом з головними радниками УНС, д-ром Богданом Футесом та проф. Тарасом Шмагалю передали 7-ом найкращим абитурантам нагороди по 25 дол. кожному, що їх призначила центральна УНС — 5 і 2 нагороди признали 251-им Відділом УНС у Клівленді.

Разом УНС в 1976 році виплатив стипендій і нагород для молоді Клівлендської Окружної 1,275 дол. Це в першій миті на увазі батьків і громадянства, коли об'єднується себе і свої родини.

Василь Камінський

TRAKKA COMPANY
FURNITURE STORE
45 East 7th St.
Tel. GR 2-3356, New York, 10003

МИКОЛА ПОНЕДІЛОК
НА ПЛАТІВКАХ.

Це гарна пам'ятка і для Вас, та подарок на свята для знайомих. З'являйте у всіх книгарнях.

ROMAN PARCEL
ВИСІЛКОВЕ БЮРО
324 E. 9th St. (між 1-2 Ave.)
Нью-Йорк, Н.Й. 10003
GR 5-7430
Бажало ВЕСЕЛИЙ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
25-го і 26-го грудня 1976 р.
БУДЕ ЗАКРИТО.

Одержано новітні панчохи і ранти носе, шкiрні куртки, каміселки, паперові серветки та пластикiвi підставки і тарелі (placemats), також з українськими зображеннями.

DELTO CO.

Roman Iwanovsky
136 First Avenue
(Bet. 8th and 9th Streets)
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 228-2266

V.M. FASHION FABRICS
Великий вибір жіночих і чоловічих матеріалів для власних потреб і на вистилку — вовни і поліестри на сукожні і плащі, та сестери і блузки.
329 E. 14th St. між 1-ою і 2-ою авенюми New York
(212) 477-4303

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДІНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛІС
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 883-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3680
Директор **ПОСФ**
СЕНКОВСЬКИЙ
Займається влаштуванням похоронів в каплицях, похованнях в кофінгах, районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. J. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

ЦІННИЙ ДАРУНОК

передплата
„СВОБОДИ“
для Ваших
Рідних, Приятелів
чи Знайомих!

Річна передплата 30.00 доларів.
Замовлення, залучуючи чек або
моні ордер слати —

„Svoboda“

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 70302

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ

на СВ. МИКОЛАЯ
і під ЯЛИНКУ

Студійна (Колеждова)
Грамота УНСОюзу
ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ
І ВУКАМ
ВИСОКІ СТУДІ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ІМ
ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО
І УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

По інформації в справі коледжового забезпечення просимо звертатися до місцевих секретарів УНСОюзу, або до Головної Канцелярії на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.

P.O. Box 76 — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних прийтів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цалі через 1 шпальту	\$ 4.00
1 цалі через 2 шпальти	6.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалі через 2 шпальти	25.00
6 цалі через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загальне Громадянства використас це нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдаліших закутках світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вистку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1976 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надіслати до:

„Svoboda“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Український Народний Союз UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

P.O. Box 76 — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ПАНОВЕ:

Прошу вислати інформації про забезпечення

Ім'я і прізвище

Адреса

Місто

Стейт

Зп код

МОЯ ДАТА НАРОДЖЕННЯ:

день місяць рік

ПОВІДОМЛЕННЯ

Адміністрації „Свободи“

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, врівняти їх конечно найдалі

до 25-го грудня 1976 року

СКОРИСТАЙТЕ З ВИМКОВО ДОБРОЇ НАГОДИ — ОГОЛОШЕННЯ в новому Календарі УНСОюзу на 1977-ий рік

який появиться в повному 20-тисячному тиражі „Свободи“.

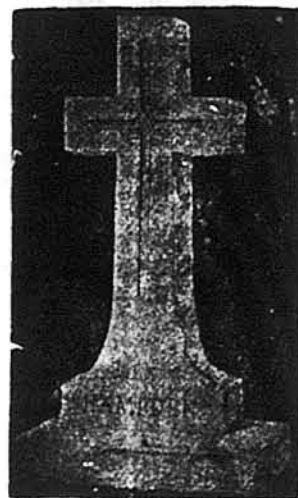
Один сторінка — \$90.00 Четверть сторінки — \$33.00
Пів сторінки — \$50.00 Одна восьма стор. \$20.00

Замовлення і належність проситься надіслати найдаліше до 31-го січня 1976 року.

Svoboda

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO. Власник Ю. Басоніа

• Авторизовані представники, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні.
• Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, різнож у бронзі, оздобі й лами на всіх цвинтарях.

Office and Residence:

Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Селя“, у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).

Mailing Address:

127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

ТАРЗАН, Ч. 7676 Спільний ворог

Скільки разів мушу повторювати, що я не Абул!

Бачиш!.. Чи ти вже переконаний?.. Я називаюся Тарзан!

Той варварський зраб теж був моїм ворогом... Вживання тобою часу

Той варварський зраб теж був моїм ворогом... Вживання тобою часу